

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань гуманітарної
та інформаційної політики

23 серпня 2022 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я оголошую засідання нашого комітету відкритим. Проект порядку денного вам наданий. В нас сьогодні багато питань, дуже важливих питань, хотілось би це все вкласти сьогодні, тому прошу всіх відпрацювати, бо питання важливі.

Отже, колеги, тут в мене просто багато відкрито всього, бо питань багато. Є якісь пропозиції щодо порядку денного? Якщо немає, тоді ставлю на голосування пропозицію ...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Є.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Володимир В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Все-таки я вважаю, що нам варто відкласти розгляд Закону про медіа, зважаючи на те, скільки багато роботи над ним вже проведено і ще має бути проведено, я не впевнений, що ми сьогодні закінчимо його розгляд. У мене, наприклад, дуже багато зауважень, я буду наполягати на їхньому розгляді. Я думаю, що, на жаль, це наше сьогоднішнє засідання може затягнутись, я би радив саме цьому питанню присвятити просто окреме засідання. Можливо зробити його вже 25, якщо справді є такий поштовх.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пані Софіє.

ФЕДИНА С.Р. Доеднуюсь до прохання Володимира В'ятровича. Насправді дуже багато матеріалів, дуже багато доопрацювання. Через цю непевну ситуацію не завжди є можливість все опрацювати в повній мірі і дуже просимо перенести на наступне засідання, на спеціально відведене для цього питання після 25 числа, бо, насправду, його не можна кидати ось так просто. Ми маємо якісний продукт роботи.

ПОТУРАЄВ М.Р. Згоден, колеги, але тим не менше є графік розгляду цих ключових законопроектів по семи пунктах, які є обов'язковими для нас, щоб розпочати переговори щодо членства, тому я просив би не відкладати, щоб не ставити під загрозу головну наріжну мету України щодо європейської перспективи.

Тому ставлю на голосування пропозицію щодо підтримки чи не підтримки запланованого порядку денного. Колеги, хто за те, щоб підтримати порядок денний, прошу голосувати. Потураєв – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

КРАВЧУК Є. М. Кравчук – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександр Євгенович Кабанов, бачу.

Колеги, хто проти? Хто утримався?

ФЕДИНА С.Р. Федина утрималась.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович утримався.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, ви утримались?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я утримався. В мене одне питання з процедури. Дивіться, оцей проект Закону про медіа, який розданий в першому читанні, суперечить як мінімум десяти чинним законопроектам і це стосується не лише української мови і української культури, а й багатьом іншим законам. В мене є готовий виступ, якщо буде нагода, я буду виступати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Обов'язково, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. На який результат ми маємо вийти, як ви це прогнозуєте? Тому що приймати Закон про медіа в тому вигляді, який є, це означає в черговий раз його завалити. Я запевняю вас в цьому, тому що в нас буде безліч заперечень, в тому числі зі сторони європейських структур, окрім тих, які подали ініціатива "Мова об'єднує" і інші ініціативи. Проговорити, прослухати їх – це я вважаю абсолютно нормальною потребою, але голосувати зараз за це в першому читанні це означає знову ж таки відійти від європейських наших перспектив.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, я переконаний, що у вас є що сказати щодо цього законопроекту так само, як ми вчора опрацювали всі зауваження від "Мова об'єднує". Я ще раз дякую пану Тарасу Шамайді, який координував і брав участь у напрацюванні цих пропозицій. Ми знайшли вчора час, пройшлися по кожній, довго працювали, майже три години, готові до абсолютно предметного обговорення. Я не думаю, що нам щось заважає сьогодні це питання обговорити якісно і за підсумками обговорень вже голосуванням визначитися, як ми далі будемо рухатися.

Отже, колеги...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито Руслановичу, ще раз кажу, що цей закон порушує норми Закону про електронні комунікації, про адміністративну процедуру, про публічні електронні реєстри, про деолігархізацію і цілу низку інших законів. От ми його дуже глибоко аналізували, він просто йде всупереч всьому чинному законодавству. Це не лише стосується того, про що говорив шановний пан Тарас.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, давайте це обговоримо під час обговорення питання. Порядок денний підтриманий, давайте працювати за порядком денним. У вас така точка зору, в мене інша. Ми на це і комітет, щоб мати різні точки зору.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну, у вас не може бути іншої...

ПОТУРАЄВ М.Р. І відпрацьовуючи ці точки зору, Миколо Леонідовичу, відпрацьовуючи ці точки зору, різні, знаходити найбільш ефективні і дієві рішення, які ідуть на користь українському суспільству і державі.

Колеги, я прошу, дуже важливе перше питання, давайте рухатись. У нас багато важливих питань сьогодні. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Пане Микито, можна питання з процедури? Оскільки я бачу, що Закон про медіа стоїть другим в порядку денному, а ви вже бачите, наскільки у нас багато дискусій, чи можемо ми законопроект про капеланство – те, що у нас пунктом 4-м, розглянути швидше, тому що там два дуже коротеньких пункти, по яких ми швиденько пройдемося і тоді можемо приступати вже до ґрунтовного розгляду інших законів. Я би дуже просила, колеги.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Просто я хочу сказати, що коли голова комітету пише за пів години до комітету, що закон цей він буде просити перенести, всім в чат, що він не включиться, що просить когось...

ПОТУРАЄВ М.Р. Одну хвилиночку! Миколо Леонідовичу!

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Про медіа.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, звичайно, я один з авторів, і в тій ситуації формажорній, яка була, я про це, власне, і писав. І притому просив би, щоб такі важливі питання, як Закон про створення служби дітей та про капеланство, щоб ми їх не відкладали. Миколо Леонідовичу, ну, я ж для справи це писав, щоб ми не втрачали час. Я готувався, вибачте, і всі готувалися до розгляду всіх питань порядку денного.

Так склалося, що не було зв'язку. Я як людина відповідальна написав, що ви можете без мене розглянути і я просив би розглянути всі питання порядку денного, бо багато людей запросили, люди знайшли час. У нас

сьогодні важливе питання по "Довженко-Центру". Але я як один із співавторів Закону про медіа просив би його без мене не розглядати.

ФЕДИНА С.Р. Але, пане Микито, ми не встигнемо "Довженко-Центр", якщо зараз візьмемося за Закон про медіа. Ми взагалі нічого не встигнемо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми встигнемо, пані Софія. Ми встигнемо. Я в цьому переконаний.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пане Микито, може, підтримали б пропозицію Софії перенести пункти порядку денного? Розглянути спочатку безконфліктні закони, а потім перейти до Закону про медіа?

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, Юрію Олексійовичу, підтримую. У нас фактично тільки зараз маємо проголосувати зміну і постановку закону № 7680 пунктом другим. Прошу підтримати.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. І, товариство, можна просити "Довженко-Центр" теж вище поставити, тому що там?..

КРАВЧУК Є.М. Щоб люди не чекали!

В'ЯТРОВИЧ В.М. Давайте зробимо простіше: давайте перенесемо медіа останнім пунктом і все. Всі інші розглянемо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я не хотів би аж так змінювати порядок. "Довженко-Центр" стоїть там, де він стоїть.

ФЕДИНА С.Р. Пане Микито, насправді там дуже прості питання. Ми їх швидко пройдемо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, в нас по "Довженко-Центру" багато запрошених. Я хотів би дати висловитися людям...

ФЕДИНА С.Р. Але якщо ми зараз зайдемо в медіа, ми їм не дамо висловитися.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми дамо.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, дуже проста пропозиція: медіа перенести останнім у порядку денному, і все. Всі інші питання зараз розглядаємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я іду на компроміс – піднімаю Закон про капеланство, бо я теж вважаю його важливим і таким, який потребує нашої підтримки. Давайте якось іти назустріч один одному. Я не вважаю, що ми щось втратимо, якщо ми розглянемо Закон про медіа третім пунктом.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. То просто щоб відпустили людей і не знущалися б з людей, яких ми запросили на "Довженко-Центр". Мало того, що вони обурені ситуацією, так ми ще більше це обурення будемо накаляти, коли примусимо їх чекати наші довгі обговорення Закону про медіа. От і все.

ПОТУРАЄВ М.Р. Чекайте, люди ж розуміють, що вони запрошені на комітет, то треба, може, трохи почекати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Наше рішення – їхнє питання розглянути і відпустити, тому що вони запрошені, але вони переживають. Чому ми будемо їх "мусолити" тут?

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, тоді я прошу висловитися.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Просто ставити по мірі надходження пропозицій. Перша була – що стосується капеланства змінити з Законом про медіа, друга...

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, давайте так, я тоді хочу послухати інших колег.

Друзі, у всіх є певні плани на сьогодні. Отже, я розумію так, що комітет загалом (зараз ми це проголосуємо), звичайно, тільки за те, щоб підняти Закон про капеланство. Треба піднімати "Довженко-Центр"?

Пані Ірина за те, щоб підняти.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я теж за це.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я вашу точку зору знаю.

Добре. Давайте так, зараз ми проголосуємо пропозицію пані Софії, проголосуємо службу дітей, проголосуємо капеланство, вирішимо щось по капеланству. Тоді подивимося, якщо всі запрошені по "Довженко центру" на місці, щоб потім не з'ясувалося, що когось не було, ми не дали комусь висловитися, щоб не було претензій до нас, тоді будемо розглядати "Довженко-Центр". Добре?

Будь ласка, я прошу підтримати пропозицію пані Софії Федини і поставити закон 7680 другим в порядку денному. Хто за?

Потураєв – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Побачив. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Одноголосно.

Колеги, починаємо. Нам треба прийняти рішення по пропозиціям Президента України до Закону "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту прав дітей у зв'язку з утворенням Державної служби України у справах дітей (реєстр. № 7087).

У нас запрошені на засідання пан Олександр Банчук – заступник Міністра юстиції України; пані Дар'я Герасимчук – радник-уповноважений Президента з прав дитини та дитячої реабілітації; пані Уляна Токарева – заступник Міністра соціальної політики України; пан Руслан Колбаса – Генеральний директор Директорату розвитку соціальних послуг та захисту

прав дітей Міністерства соціальної політики України; пан Дмитро Лубінець, якщо він є, ми будемо раді його бачити, - Уповноважений Верховної Ради України з прав людини; а також пані Аксана Філіпішина – представниця Уповноваженого з прав дітей, якщо я правильно цитую посаду, можу помилитися, якщо що, вибачте, але пані Аксану ми всі знаємо.

Єдине, я просив би, пані Тетяно, або, Павле Миколайовичу, можна коротко від комітету?

СУШКО П.М. Якщо можна, я швидко скажу, тому що займався цим питанням.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, будь ласка.

СУШКО П.М. Вітаю, шановні колеги. Дякую Президенту України, що запропонував свої пропозиції. Насамперед це покращення закону, в якій частині? Нам Генеральна прокуратура подала свої пропозиції, коли ми писали закон, щодо здійснення нагляду за сферою дітей. Безумовно, це дуже важливо, але треба йти іншим шляхом, щоб повернути нагляд у сфері дітей, щоб було краще дотримання законодавства. І треба пройти через зміни до Конституції. Тому Президент запропонував відхилити ці норми, що стосуються нагляду прокуратури за сферою дітей, та запропонували нам піти шляхом вивчення цього питання через Академію правових наук, обговорення з громадськістю, міжнародними партнерами і так далі. І це навантаження знято поки що.

Я вас прошу підтримати ці пропозиції, проголосувати. Залишається участь прокурора у процесі. І це буде дуже важливо, тому що коли представники служб у справах дітей представляють в суді інтереси дітей, то не завжди всі відносяться як до першочергового питання і так далі, що стосується усиновлення, що стосується позбавлення батьківських прав. Що

стосується цієї сфери, то участь прокуратури в процесі залишається, і це дуже добре, це покращить захист дітей в першу чергу, пришвидшить надання їм статусу і так далі. Тому прошу підтримати пропозиції Президента, проголосувати і швидко проголосувати це в Раді.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

Павле Миколайовичу, поправте мене, якщо я неправий. Я правильно розумію, що в нас дві пропозиції Президента? Ну я зараз просто саме їх відкрив. У нас дві пропозиції, правильно? Я ж нічого не плутаю?

СУШКО П.М. У нас одна пропозиція.

СКРИПКА Т.В. Там дві пропозиції. Там перша у підпункті 6 пункту 4 в абзаці першому і у підпункті 3 пункту 6 підпункту 2.

СУШКО П.М. Мається на увазі, пропозиція Президента по двох пунктах. Дві пропозиції: прибрати з законопроекту питання щодо нагляду. Так, все правильно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, є в когось з народних депутатів необхідність висловитися? Я думаю, що там все в пропозиціях Президента чітко і аргументовано.

Юрію Олексійовичу, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний Микито Руслановичу, ми дійсно довго дискутували стосовно даних норм. Так, ми пішли на те, аби запропонувати в цьому законі збільшення повноважень Генеральної прокуратури. Можна погодитися з Президентом України, тому що дані норми, вони дійсно на межі

були з нашими міжнародними зобов'язаннями і з Конституцією, хоча ми намагалися так виписати, аби це не суперечило, а при цьому посилювало повноваження і можливості Генеральної прокуратури. Разом з тим, Президент вважає так, як вважає.

Тому пропоную таки підтримати пропозиції Президента. Разом з тим, в план роботи комітету нашого внести оце завдання - відпрацювати питання повноважень прокурорів в системі захисту прав дитини як того пропонує зокрема і Офіс Президента.

Дякую.

СУШКО П.М. Можна ще хвилиночку?

ПОТУРАЄВ М.Р. погоджуюсь.

Павле Миколайовичу, одну хвилиночку!

Юрій Олексійович зараз просто звернув увагу на дуже важливу історію, колеги. Я хочу просто відразу порадитися. Нам треба провести буде комітет з яких питань?

Перше. План роботи комітету на восьму сесію та пропозиції до порядку денного восьмої сесії. Ну і там ще друге питання по євроінтеграції. Але перше оце - головне. І саме ваша, Юрію Олексійовичу, пропозиція має туди увійти, те, що ви зараз запропонували в план роботи.

Я попросив би, мало що, поки зараз повністю комітет є присутній, що ви скажете, колеги, якщо ми його проведемо, це буде швидкий комітет достатньо, якщо ми його проведемо в п'ятницю, бо в понеділок, а нам треба це зробити, у нас два дні є тільки, так, на це - або п'ятниця от ця, що буде, або понеділок, але в понеділок багато ж хто буде їхати, то я пропонував би п'ятницю, колеги. Вибачте, що я "увірвався".

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я підтримую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так що, п'ятниця, колеги? Миколо Леонідовичу?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добре.

ПОТУРАЄВ М.Р. П'ятниця.

ГАНДЗЮК І.Б. Але, якщо можна, в п'ятницю зранку, тому що Леонідович буде після обіду зайнятий.

ФЕДИНА С.Р. Я так само хотіла попросити в першій половині дня.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так-так, колеги. Давайте в п'ятницю на 10.00.

Все. Тоді помітили. Віталій Бабенко, будь ласка, п'ятниця, 10.00, буде комітет із затвердження плану робіт. І туди, Юрію Олексійовичу, ваша пропозиція, будь ласка, з секретаріатом відпрацюйте те, що ви зараз запропонували. Я повністю підтримую.

У мене запитання ще до секретаріату.

СУШКО П.М. Можна ще хвилиночку?

ПОТУРАЄВ М.Р. Так-так, Павле Миколайовичу. Вибачте, будь ласка, вам слово.

СУШКО П.М. Шановні колеги, в цілому законопроект Президент підтримав, зокрема вніс 2 пропозиції ці і взагалі подякували нам усім, що дуже важливий закон ми написали всі разом, проголосували. Це закриває всі питання по децентралізації у сфері дітей і покращить захист дітей. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, єдине, що у мене запитання до секретаріату, знову-таки, що стосується пропозицій Президента, їх 2, а тут у мене просто в документах моїх на комітет чомусь написано 4. Віталію Бабенко, тут помилка, я думаю, що в моїх документах, так?

БАБЕНКО В.О. Вони просто розбиті по різних пунктах. В таблиці їх 4 виходить.

ПОТУРАЄВ М.Р. А в таблиці їх 4? Вибачте, Тоді все в порядку.

Тоді зараз я табличку відкрию, щоб уже точно не помилитися.

Так, колеги, ну, всі знають про зміст. Отже, колеги, ставлю на голосування пропозицію Президента номер 1. Хто – за?

Потураєв – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександр Євгенійович Кабанов, побачив, дякую.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую, рішення прийнято.

Колеги, ставлю на голосування пропозицію щодо підтримки пропозиції
Президента України номер 2. Хто – за?

Потураєв – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти?

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, зв'язок пропадає. Мій голос
зарахуйте також.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павло Миколайовичу, так, почули.

СУШКО П.М. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, хто проти? Хто утримався? Рішення прийнято одноголосно. Дякую.

Колеги, хто за те, щоб підтримати пропозицію Президента України номер 3?

Потураєв – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Олександр Євгенійович Кабанов, побачив. Дякую. Колеги, хто проти? Хто утримався? Рішення прийнято одноголосно.

Колеги, хто за те, щоб підтримати пропозицію Президента України номер 4?

Потураєв – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Олександр Євгенійович Кабанов, побачив.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято одноголосно.

Колеги, наступне рішення, яке треба прийняти, це про схвалення таблиці і рекомендацію Верховній Раді України прийняти Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розмежування функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту прав дітей у зв'язку з утворенням Державної служби України у справах дітей (реєстраційний номер 7087) з урахуванням пропозицій Президента України. Пропоную також одним рішенням співдоповідачем від комітету визначити голову підкомітету у справах сім'ї і дітей Скрипку Тетяну Василівну. Хто за те, щоб підтримати таку пропозицію?

Потураєв – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

КРАВЧУК Є. М. Кравчук – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Олександрє Євгенійовичу Кабанов, побачив.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Колеги, всіх побачив, почув. Дякую.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Хто проти? Хто утримався? Дякую, рішення прийнято одногосно.
Рішення по закону прийнято.

Далі, колеги. Законопроект номер 7680 – це проект Закону про внесення змін до Закону України "Про Службу військового капеланства" щодо уточнення вимог до військового капелана. У нас запрошені: пан Ростислав Карандєєв – перший заступник міністра культури та інформаційної політики України, пані Олена Богдан – Голова Державної служби України з етнополітики та свободи совісті. І запрошували ми пана Олексія Резнікова. Ну, звичайно, що міністр оборони зараз, як ми розуміємо,

зайнятий справами дуже важливими. Можливо, є представник Міністерства оборони. Я просто знову-таки на екрані не всіх бачу.

Ну, у нас зараз з нами є і міністр культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко, що теж, безперечно, важливо.

Отже, значить, якщо є бажання, будь ласка, пані Софіє, може, ви два слова, так? Тоді, будь ласка, пані Софія Федина.

ФЕДИНА С.Р. Як співавтор цього законопроекту і людина, яка підняла це питання, я поясню, скажемо так, ненауково. До мене звернулися військові капелани, причому що православної церкви України, що української греко-католицької церкви. Виявилось, що у військові частини до відома капеланів прийшла рознарядка, згідно з якою до 30 вересня усі капелани мають бути звільнені з займаних посад і оформлені наново за контрактом зі Збройними Силами України на майорську посаду. Факт того, що майорську посаду можна отримати тільки тоді, коли ти є кадровим офіцером. І ось тут виявилася ось ця норма, яка дещо не була дописана в попередній редакції законопроекту про військове капеланство, передбачалося, що ми маємо перехідний період у 5 років, і за цих 5 років виховується нове покоління капеланів, які стовідсотково будуть так само і військовими. У військових є час здобути теологічну освіту, у капеланів є нагода здобути військову освіту.

І так виявилось, що одне з положень попереднього законопроекту це дещо перекреслило, і тому прийшло розпорядження, що 30-о числа вже негайно. І так вийде, що у нас, напевно, 98 відсотків капеланів просто будуть звільнені і не зможуть робити свою роботу. А в умовах тих, які ми зараз маємо, капелани є не тільки побратимами, а це є люди, які забезпечують і моральну, і психологічну стабільність і допомагають волонтерам. І зрештою це така інтегрована військового життя на передовій, без капеланів військовим буде дуже і дуже складно.

Дві маленьких зміни. Перш за все, якщо з цього питання починати, на якому ... те, що посади військових капеланів можуть замінюватися ... як особами, які уклали контракт про проходження військових осіб офіцерського складу здійснюють військову капеланську службу у підрозділах ЗСУ, Нацгвардії, інших утворених відповідних формувань та Державної прикордонної служби, так і цивільними особами протягом ... *(нерозбірливо)* А далі вже згідно з діючими нормами закону ... через 5 років тоді виходить – всі капелани мають бути військовослужбовцями. Це перше. І тоді ми 30 вересня уникнемо небезпеки звільнення майже всього капеланського складу.

І другий момент. З огляду на ту критичну ситуацію, яка у нас є через повномасштабне московське вторгнення, додати норму, яку ми по суті додаємо усюди в усіх законопроектах з питань нашої безпеки: встановити, що не може бути військовим капеланом особа, що належить до релігійної організації, об'єднання, яка відповідно до статті 12 Закону України "Про свободу совісті та релігійні організації" визнана такою, що входить до структури, є частиною релігійної організації, об'єднання, керівний центр чи управління якої знаходиться в державі, яка законом визнана такою, що здійснила військову агресію проти України та/або тимчасово окупувала частину території України. Тобто суто безпековий аспект.

Більше ніяких змін не вноситься. Весь закон буде діяти. Ці всі питання узгоджені з очільниками і греко-католицької і православної церкви України. І якби не було зауважень, то конче треба прийняти це в цілому, хоч я розумію, що ми не провідний комітет, але думаю, що основний комітет теж на це буде дуже зважати, щоб 30 вересня не сталося непоправимого.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я думаю, що важко не погодитись майже, по-моєму, з усім, що сказала пані Софія. Тим не менше, ви бачили, колеги,

що Державна служба етнополітики і свободи совісті зважає на певні ризики в цих поправках. Тому я просив би зараз пані Олену Богдан висловитись.

Будь ласка, пані Олено.

БОГДАН О.В. Дякую, пане голово.

Шановні учасники, так, звісно варто скорегувати цю проблему 30 вересня, про яку говорила пані Софія, і це дуже правильно те, що зараз на випередження вживаються заходи. Але разом з тим та поправка, яка до сьомої статті пропонується, ми просто мусимо висловити застереження, а далі політичне рішення за вами.

Якщо ця поправка приймається, то там потрібна дрібна техніко-юридична правка, ми в письмовому вигляді подали, то пропонуємо юристам уважно подивитися. Але є певна контроверсійність в тому, що віряни певного релігійного об'єднання не звільняються від мобілізації, разом з тим ми впроваджуємо норму, яка унеможлиблює духовенство цієї релігійної організації забезпечувати потребу цих вірян.

І ця контроверсійність, зайве казати, була помічена давно, тому що ця норма, як уже слушно сказала пані Софія, дублюється в різних законопроектах. І ми вже не раз давали пояснення Організації Об'єднаних Націй по цій колізії. Але зараз це питання буде стояти гостріше, тому що дуже багато людей гинуть і дуже активна зараз мобілізація. І відповідно ми всі розуміємо питання якого релігійного об'єднання зразу постане в це... (*не чути*) ... просить дати висновок, що немає такого релігійного центру в державі-агресорі. І далі будуть судові позови, далі буде апеляція до міжнародних інстанцій.

Тобто, якщо говорити про те, в чому ми бачимо конструктивне рішення цієї ситуації, нам потрібно пересвідчитися, що в процесі відбору капеланів і в процесі можливості звільнення капеланів існує достатньо повноважень Міноборони, СБУ і ДЕСС для того, щоб блокувати певні небезпечні випадки.

І це пов'язано як з безпековими вимірами, так і також з позиції релігійного ексклюзивізму, коли певне релігійне об'єднання або певний священник може займати позицію, що правильним є тільки це об'єднання, а всі інші неправильні – і відповідно принижувати гідність вірян інших церковних юрисдикцій або інших релігій.

Тобто нам дуже важливо, насправді, дуже суворий і ретельний відбір капеланів. І нам дуже важливо мати запобіжник – можливість звільнення в разі неадекватної поведінки людини на цій посаді. Коли там приймали цей закон, ми не впевнені, чи була достатня ця міжвідомча координація Міноборони, СБУ і ДЕСС, щоб пересвідчитися, що у нас достатньо запобіжників. Тому мені здається, що в цій частині буде правильним зараз провести ось такі міжвідомчі узгодження і пересвідчитися, чи вже достатньо цих повноважень, бо в Міноборони просто є внутрішні акти, які невідомі нам, тому ми так безпосередньо сказати не можемо, як і в СБУ є внутрішні певні правила, які недоступні нам і ми не можемо так сходу сказати.

Але от дуже важливо, щоб зараз ці два відомства визначилися, бо якщо просто прийняти в тій редакції, як є зараз, ну то далі я сценарій озвучила, які далі будуть події. А ситуація дуже наелектризована, тому що гинуть люди з дуже різних релігійних об'єднань... *(не чути)* ...автори норми мали на увазі, вписуючи цю норму. Тобто в нас знову буде певна ескалація конфлікту.

Дякую за увагу.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Можна висловитися, пане голову?

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, колеги, я бачу, що є бажання висловитися. Звичайно, Володимире і Софіє, ясно, що треба висловитися. Знову-таки, я хочу звернути увагу, що, по-перше, ми маємо зважувати на певні ризики, якщо вони є. Ну нам пані Олена доповіла їхнє бачення, можемо погоджуватися, можемо не погоджуватися.

Нагадаю, колеги, що ми не є головним комітетом. Ідея була моя зокрема, я і досі поки що від неї не відступився, щоб рекомендувати за основу і в цілому. Тим не менше, от ми зараз і почитали, і послухали. Ну оскільки ми не є основним комітетом, то, в принципі, можемо проголосувати за основу. Добре, давайте, значить, головний комітет там переважив усі ризики, так, і там визначиться, так. Я думаю, що з боку нашого комітету підтримка, особливо по першій частині, на яку звертала увагу пані Софія, щоб наше військо не залишилося без капеланів водночас, які дійсно роблять і героїчну, і дуже важливу справу. Я думаю, що тут немає про що навіть сперечатися. Ну це вибачте за "інтервенцію".

Володимир В'ятрович. Далі Софія Федина.

Будь ласка, Володимире.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Мені дуже прикро, що норма, яка б обмежувала можливості участі в капеланстві священників російської православної церкви, не потрапила в законопроект, а тепер закон, який ми ухвалили минулого року. Але мені здається, що ситуація, рік яка минула після ухвалення цього закону, тільки показує слухність цієї норми. Те, що ми бачимо зараз, діяльність цієї церкви, спрямована на антиукраїнську по суті діяльність цієї церкви, мені здається, вже в притомних людей не має викликати жодних сумнівів. Включно з візитами і зустрічами очільника цієї церкви з російськими військовополоненими.

Тому я переконаний, що ця норма повинна повернутися і закликаю депутатів проголосувати за цю норму для того, щоб убезпечити нашу армію від можливості проникнення туди російської агентури у вигляді російських священників. Вважаю безвідповідальними спроби перекинути це на керівництво Міністерства оборони чи на наше військове керівництво. Я переконаний, що ця норма має конкретно регулюватися законом, а не

лишатися безпосередньо на розсуд військових, які мають займатися дечим іншим.

І на завершення. Мене трошки бентежить, що у нас Державна служба з питань релігії значною мірою зараз займається якимись спробами виправдання, лобіювання саме цієї російської церкви. Я, на жаль, відчув цю позицію Державної служби на громадських слуханнях, які ми організували кілька місяців тому, і бачу, сьогоднішня позиція по суті є продовженням цієї системної роботи, спрямованої на підтримку російської церкви. Мені здається, що це дуже неправильно в тій ситуації, в якій знаходиться зараз Україна. І дуже неправильно зараз давати можливість для Росії, російської церкви впливати на Збройні Сили України. Тому закликаю колег підтримати обидві ці правки, які однаково важливі.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Володимире.

Хочу зазначити, що я жодної адвокації української православної церкви з боку Державної служби етнополітики і свободи совісті не бачу.

Ми з вами мали слухання. І би закликав зараз не казати огульно про якісь там злочинні організації чи там повальну колаборацію. Ми з вами не дарма слухання робили.

Щодо відвідань Митрополитом Онуфрієм російських військовополонених, то я хочу наголосити, що в цьому і є різниця між Україною – цивілізованою демократичною державою, яка дотримується абсолютно всіх конвенцій, і Женевських, і Гаазьких, щодо поводження з військовополоненими, на відміну від російських варварів і окупантів, які все ще намагаються організувати судилище над нашими військовополоненими, і підступно і підло їх підривають в таборі для військовополонених, вбивають наших військовополонених, в тому-то і різниця полягає, що ми ведемо себе

як європейські люди, як європейська нація, яка дотримується міжнародного законодавства. Тому, колеги, я просив би бути обережними в оцінках.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Справа не в тому, як поводить себе Україна, Микито. Справа в тому, як поводить себе очільник церкви, який називає її українською.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, я ж вас не перебивав.

І я ще раз хочу наголосити, що пані Олена у своїх зауваженнях просто звернула нашу увагу на можливі ризики оскарження певних положень теж згідно міжнародного права. Це все, що вона зробила. А наші з вами питання як політиків це обговорити, погодитися або не погодитися.

Бо у нас з вами вже було як у парламенту, не лише в нашому комітеті, вже було багато питань, де ми наполягали, де ми пояснювали європейським колегам, що у нас зараз війна, що проти нас йде війна на знищення нашої нації, нашої держави, що здійснюються акти геноциду, тому, вибачте, шановні друзі, але ми маємо право на певні свої новели законодавчі, які викликані тим, що ніхто з вас після Другої світової війни не переживав, а ми переживаємо просто зараз, просто зараз.

Ну це, знову-таки, Володимире, я не сперечаюся, просто звертаю увагу на певні моменти.

Пані Софіє, будь ласка. А потім Микола Леонідович Княжицький. Будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Дякую, пане Микито.

Перш за все я вас абсолютно підтримую в тій позиції, що ми маємо запроваджувати і ми запроваджуємо ті новели, які зараз світ визнає доцільними з огляду на те, що вони почали розуміти масштаб московської агресії. Але мені видається, що та норма, як вона прописана, вона якраз нас і

захищає, і не дає нас атакувати з точки зору міжнародних структур. Тому що, я ще раз наголошу, що встановити, що не може бути військовим капеланом особа, яка належить до релігійної організації, яка визнана такою, що входить до структури релігійної організації і керівний центр якої знаходиться в державі, яка законом визнана такою, що здійснила агресію проти України або тимчасово окупувала частину території України.

Дивіться, навіть якщо йдеться про українську православну церкву, так звану московську церкву, вони ж мають кілька крил: є агресивне промосковське крило, а є частина структури, яка відкараскалася від Кіріла і зайняла українську позицію, і оцей якраз момент, церква релігійна організація, яка офіційно визнана такою, що співпрацює з державою-агресором чи там керівний центр знаходиться. Тобто в даному випадку, якщо частина кірілова є чисто московська, то 100 відсотків заборонена, інша частина, якщо вона доводить, що немає стосунку з московською федерацією, слава богу, ми можемо всі працювати. Тому я думаю, ця норма є дуже демократичною, дуже прозорою, але ми всі маємо пам'ятати, що зараз ідеться про моральну, психологічну безпеку військовослужбовців.

В мене просто питання, чи може бути капеланом особа, яка в свій час роздавала зброю московським найманцям в московських церквах на території України? Чи може бути капеланом особа, яка належить до церкви, яка координувала коригування вогню по цивільних будівлях? Чи може бути капеланом особа, яка належить до структури, яка категорично відмовляється відспівувати загиблих військовослужбовців? І тут ми маємо пам'ятати, що ті, які не мають зав'язки на московській федерації, тобто якщо мовою закону не визнані такими, що мають центр в країні-агресорі або там працюють на неї, з цими капеланами немає жодних питань і вони незалежно від конфесії ісповідують, і відспівують, і радять, і допомагають військовослужбовцям різних конфесій.

Тому думаю, якраз навпаки, оскільки ми є не основний комітет, а дбаємо про універсальні цінності безпеки, ми можемо якраз рекомендувати в цілому, а оборонний вже комітет може розглянути ті і інші нюанси. Але якщо говоримо про безпеку військовослужбовців, ми маємо її забезпечити з усіх сторін.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Софіє.

Будь ласка, Микола Леонідович Княжицький, потім рука була у міністра культури і інформаційної політики пана Олександра Ткаченка, а потім Юрій Олексійович Павленко.

Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Очевидно, що підтримую цей закон і є його співавтором і інші зауваження пані Богдан підтримую. Щодо цього зауваження не можу погодитись і не можу погодитись з аргументацією.

Шановні друзі, ми мобілізуємо різних людей, в тому числі і деяких дуже поганих, то може це служба державі, а не служба релігії. Якщо ми мобілізуємо якогось служителя забороненого сатанинського культу, це не означає, що ми зараз лідерів харизматичних сатанинців будемо робити капеланами. Якщо ми мобілізуємо когось, хто там каже, що він підтримує, ми можемо мобілізувати навіть когось, хто скаже, що він путіна підтримує. Це не значить, що ми путіна маємо в нашу армію пустити як його духовного батька. І про яку Європу ми говоримо. Ми говоримо про представників певного утворення. Керівництво утворення є під європейським санкціями, він під європейським санкціями як керівник злочинного антиукраїнського утворення, а ми зараз, плюючи на європейські санкції, хочемо пускати представників цього утворення в нашу армію. Як це сприймуть наші бійці,

як це військові сприймуть, більшість з яких, до речі, щиро і чесно захищає Україну і жертвує своїм життям.

Тому погодитись з тими аргументами пані Богдан, які вона зараз озвучила, я не можу. Європа це не буде засуджувати, тому що, як я сказав, саме це утворення і їх очільник засуджений принаймні багатьма європейськими країнами і проти нього введені санкції, а, по-друге, ми не можемо забезпечувати всі потреби, тому що потреби в людей будуть різні, ми повинні забезпечувати потреби патріотів і потреби держави. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

От я чому ж і кажу, колеги, що ми все ж таки з вами як політики, хоча ми не є знову-таки юристами в цій галузі права, ми маємо бути зваженими як політики, так? Хотілося б прийняти таке рішення, щоб не наразитися на оці от безкінечні, в тому числі і судові, розборки щодо того, а які там зміни в статуті УПЦ були внесені, чи збереглися якісь зв'язки, про які влучно зараз сказав Микола Княжицький, щоб ми просто в тому числі і самі себе не втравили в ці дуже багатомісячні потенційні обговорення цього питання, а щоб ми прийняли якісний закон, про який ми точно будемо знати, що все, він працює і питань немає.

Олександр Владиславович Ткаченко – міністр культури та інформаційної політики. Будь ласка, вам слово.

ТКАЧЕНКО О.В. Оминаючи коментарі стосовно належності промосковського крила УПЦ до тих, хто, в принципі, має бути засуджений, я хотів би чисто прагматично підійти до цього питання. Пані Софія внесла слухну пропозицію стосовно подовження, вірніше, стосовно термінів призначення капеланів, але по дорозі ми можемо наразитися на досить прикру ситуацію, коли УПЦ буде оскаржувати в судах рішення, яке може бути прийнято законом стосовно їх неналежності до Москви. Тому що

рішення синоду можна трактувати і в такий, і в інший спосіб. Тобто з формальної точки зору у нас можуть бути проблеми. Тим самим благі наміри, які ми зараз переслідуюмо, наразимо на ситуацію, коли не можемо застосувати цей закон. Тобто ми ускладнюємо роботу як Міноборони, так і ДЕСС стосовно визначення тих капеланів, які можуть проходити службу в Збройних Силах.

Я хотів би, щоб ми зважили на це і додатково проконсультувалися з Міноборони стосовно можливості, власне, самим органам визначати капеланів. Безсумнівно, навряд чи хтось буде призначати тих, кого ви описуєте.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Олександрє Владиславовичу.

Я перед тим, як надати слово Юрію Олексійовичу Павленку, хотів зауважити. Пані Софія абсолютно, я забув про це просто наголосити і абсолютно слушно пригадав, що там дійсно є такий, ну, будемо обережні... Або там дві групи в цій церкві, про яку йдеться. Одна проукраїнськи налаштована, інша, будемо обережні у висловлюваннях, у нас є запис, у нас зараз іде запис, проблема в тому, що вони ж не є юридично розділені. Якби вони були юридично розділені, то ми могли би там мати свободу маневру. Але, на жаль, цього не сталося, цього наразі немає, такої ситуації, яка нам би була, звичайно, вигідна, вибачте.

ФЕДИНА С.Р. Пане Микито, якраз навпаки. Якщо ми приймемо цей законопроект і звернемося до спікера негайно підписати, закон входить в дію. А далі хай вони в судовому чи не в судовому порядку доводять свою непричетність чи причетність. Але закон уже буде діяти. Від протилежного піти.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, це примус, пані Софіє. Тобто знову-таки оце ми зараз заходимо в дискусію, в яку я не дуже хотів би заходити.

ФЕДИНА С.Р. Ні. Дивіться, пане Микито. Примус – це коли вбивають наших людей. Примус – це коли Буча, Гостомель, Ірпінь, Маріуполь. І примус – це коли московські попи саме займаються вбивством людей, а ми їх толеруємо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Софіє, я ж кажу, що це узагальнення, з якими варто бути дуже обережними.

Будь ласка, Юрій Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановні колеги, я підтримую цей законопроект, вважаю його надзвичайно актуальним. І потреба дійсно є в Збройних Силах сьогодні капеланів, і вона постійно зростає. І тут дуже важливо зараз і навчання, і підготовка тих людей, тих військовослужбовців, які вже в процесі цих пів року військових дій навіть формально, чи скажімо так, фактично обрані підрозділами капеланами, тому що як такого капелана формального немає, але військовослужбовець, який має знання, має певний досвід попереднього мирного життя, фактично починає цю місію виконувати, і сьогодні це треба підтримати. Не завжди це офіцери, дуже часто це навіть сержанти, які беруть на себе цю функцію і цю місію дуже важливу у військах, особливо тих підрозділах, які знаходяться на передовій.

Що стосується даної дискусії, я тут підтримую, що не треба узагальнювати, тому що я можу назвати дуже багато зворотних прикладів, я так розумію, тут якісь приклади називали стосовно Української православної церкви, де якісь особи здійснювали злочини проти України, є багато інших зворотних прикладів, тому вважаю, що треба... І у нас конституційно є особиста відповідальність за скоєний злочин і конкретна особа в разі скоєння

зради злочину має нести відповідальність, бо так можемо дійти, що нам і СБУ треба розформувати, і МВС, де дуже багато людей на окупованих територіях, працівників цих служб, на жаль, зрадили Батьківщину, але вони мають персонально нести відповідальність за свій злочин проти України і українських людей.

Що стосується російської православної церкви. Очевидно, жодний священник цієї церкви не може бути капеланом в українській армії.

Що стосується Української православної церкви, то вона чітко визначила, що центром її управління є в Україні, в місті Києві, якщо я не помиляюся, це єдина церква в Україні, яка центр управління свій визначила в Україні в місті Києві. Тому я думаю, що тут треба погодитися з тими пропозиціями про які ... *(не чути)* державної влади з тим, аби не наразитися і на проблеми, і на міжнародні проблеми, а з іншої сторони і цей закон має бути максимально так сформульований, щоб він не рвав країну, не протиставляв українця українцю, а навпаки максимально єднав українців до досягнення нашої спільної мети – перемоги.

Дякую.

ФЕДИНА С.Р. Друзі і колеги, дивіться, пан Юрій знову ж таки підкреслив питання: якщо церква є в Україні і працює в Україні, і центр управління в Україні, то проблеми немає. В моєму законопроекті якраз ідеться про тих, які є з московської федерації, які там мають центр управління, і так далі. При всій повазі і навіть при тому, що ми маємо на увазі там московські відгалуження, але ж ми пишемо законопроект не під конкретну якусь церкву, тут же може будь-яка інша вилізти і претендувати на капеланство, наприклад, що має керівництво в центрі держави-агресора. Якщо конкретна церква, про яку сьогодні була дискусія, не має центру керування в державі-агресорі, то і питання знімається як таке. Дивіться, наприклад, держава-агресор, а музика заборонена? Заборонена. Держава-

агресор, книжки, проголосували про заборону? На жаль, ще не підписано. Проголосували. Ну тобто це є абсолютно нормальний безпековий аспект. Я не бачу тут проблеми віросповідання чи свободи релігійного вибору. Ми забезпечимо безпеку наших військовослужбовців і все.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, будь ласка, давайте ви. Тільки просив би економити час.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дуже коротко.

По-перше, дійсно підтримую Софію. Трошки хочу все ж таки внести ясність, оскільки ми під стенограму працюємо. В рішенні української православної церкви є посилання на грамоту Алексія, де сказано, що вона є частиною єдиної російської церкви. Попри те, що центр в них є в Україні, як вони стверджують, якщо це дійсно так, справді, цей закон в жодний спосіб не буде цьому суперечити. І взагалі цей закон не регламентує конфесії. Тут не сказано ні про українську православну церкву, ні про греко-католицьку. Тут загалом сказано про церкви, які мають там центри, отже звідти може здійснюватися вплив. Ми зараз лише про це говоримо. Якщо вони доведуть, що це не так, ну значить це не так. Але це не означає, що можуть бути інші тут, або ці виїдуть і скажуть, що ні, а Алексій зробить тут, не Алексій, вибачте, а Гундяєв зробить якусь свою секту і теж буде претендувати на капеланство. Можливе всяке. Тому в цьому законі це абсолютно лояльний і правильний пункт, мені здається.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я пропоную переходити до голосування. Закон важливий, з цим весь комітет погоджується, я бачу, одностайно, це важливо. Єдине, що, знову ж таки, немає позиції Міністерства оборони. Тому я, з вашого дозволу, поставлю...

ФЕДИНА С.Р. Але ми не провідний комітет.

ПОТУРАЄВ М.Р. Безперечно. Але тим не менше. Ми не головний, але це наш предмет відання взагалі.

Зараз проголосуємо. А я ще потім два слова скажу про церковні питання, це важливо.

Колеги, я, з вашого дозволу, поставлю на голосування пропозицію прийняти за основу, потім за основу та в цілому.

Колеги, хто за те, щоб підтримати законопроект 7680 за основу? Хто за?

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую. Рішення прийнято.

Ну за основу і в цілому тоді ставити не будемо, бо за основу всі проголосували.

Колеги, щодо взагалі цих питань. У нас, як ви знаєте, накопичилося дуже багато законів щодо...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане Микито, ви ж сказали, що ми голосуємо за основу. Тобто перше читання, а друге, якщо буде підтримка, то за основу і в цілому загалом. В чому проблема поставити?

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Ну тоді, колеги, давайте. Хто за те, щоб за основу і в цілому, будь ласка, прошу голосувати. Хто за?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

ЛЕРОС Г.Б. Лерос – за.

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Хто проти? Хто утримався? Ну я утримався. Вибачте.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Павленко утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Я правильно розумію, що більшість за те, щоб за основу і в цілому?

Далі. Колеги, у нас багато законопроектів щодо якраз врегулювання діяльності релігійних організацій і спільнот. Я, по-перше, просив би секретаріат їх усі поставити в план, який ми будемо з вами голосувати в п'ятницю. І давайте визначимось, ну це в робочому порядку можна визначитися, я просто просив би подумати, як ми зробимо. Все ж таки там складні достатньо законопроекти. Я просив би, можливо, в якомусь режимі комітетських обговорень перед тим, як виносити їх на розгляд комітету, бо коли ми вже будемо на розгляді комітету, там або вперед, або назад, знаєте. А так не хотілося б, хотілося б все ж таки мати зважену позицію.

Я пропоную подумати, в якій формі це зробити, і у вересні провести такі ну не слухання, бо слухання це абсолютно чітко визначений формат, але обговорення цих законопроектів із запрошенням авторів, щоб ми просто проговорили ті законопроекти, які є вже в Раді. Тому давайте просто подумаємо, в якій формі це зробити, але тут важливо, щоб ми це зробили у вересні не відкладаючи, бо законопроектів, ще раз, теж тут багато.

Значить так, колеги, я бачу, що не всі ще зібралися по "Довженко-Центру", тому я хотів би перейти до пункту 3 і зайти зараз в обговорення Закону про медіа. Я вважаю, що колеги по "Довженко-Центру" поки зберуться і почекають.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А кого ми ще не дочекалися по "Довженко-Центру", пане Микито?

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну я бачу, що не всі в зборі, Микола Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А кого саме немає? Може, всі в зборі? Багато людей нас чекає. Я бачу і пана Тримбача, і багатьох інших.

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо Леонідовичу, я перепрошую, але я спеціально дивився по порядку денному, якщо ми зараз почнемо "Довженко-Центр" обговорювати, я не зможу бути присутнім на Законі про медіа, чого б не хотілося.

(Загальна дискусія)

ПОТУРАЄВ М.Р. А це одне з ключових питань.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане міністре, але може...

(Шум у залі)

В'ЯТРОВИЧ В.М. Зачекайте, будь ласка. Микито, нам для того, щоб перейти до обговорення Закону про медіа, треба проголосувати про повернення на розгляд цього питання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Звичайно, так. Абсолютно правильно. Абсолютно так. Отже, колеги...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Очевидно, що ми як люди, які підтримують демократію і українську культуру, голосувати за це без обговорення не будемо. Я маю на увазі представників нашої фракції, закликаю інших теж за це не голосувати.

Дякую.

КАБАНОВ О.Є. Це ваше право.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Отже, колеги, переходимо до розгляду питання про проект Закону про медіа, доопрацьований комітетом (реєстр. № 2693-д) від 02.07.20 року.

У нас запрошені міністр культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко, заступник міністра культури та інформаційної політики Тарас Шевченко, голова Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Ольга Герасим'юк, член Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Олександр Бурмагін і член Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Валентин Коваль. А також (я просто знову-таки не всіх, можливо, бачу) мають бути представники робочої групи, яка була сформована і підтримувалась Радою Європи, яка допомагала нам...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ми таки ще не проголосували про повернення до обговорення. Давайте ми спочатку проголосуємо про повернення до обговорення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, це пункт другий. І звичайно, що розгляд цього питання відбувається на підставі положень частини п'ятої статті 44 Закону України "Про комітети Верховної Ради України" щодо можливості перегляду актів комітету, якщо по ним ще не прийнято рішення парламенту.

Зважаючи на необхідність повної та якісної імплементації національного законодавства, норм Директиви Європейського парламенту та Ради ЄС про аудіовізуальні медіа послуги від 10 березня 2010 року зі змінами, внесеними Директивою ЄС № 20181808 від 14 листопада 2018 року, і беручи до уваги, що законопроект про медіа визначений Кабінетом Міністрів України пріоритетним і таким, що спрямований на адаптацію законодавства України до положень права Європейського Союзу, виконання міжнародно-правових зобов'язань України в сфері європейської інтеграції,

пропоную розглянути рішення про перегляд рішення комітету від 1 липня 2020 року (протокол № 35), яким законопроект 2693-д було схвалено і подано на реєстрацію та рекомендовано прийняти за основу з уточненням від 14 липня 2020 року (протокол № 38).

Це голосування відбулося, нам потрібно 10 голосів. Колеги, ставлю на голосування цю пропозицію. Хто за те, щоб підтримати перегляд рішення комітету від 1 липня 2020 року. Хто за?

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Олександр Євгенович, побачив.

Скільки голосів, колеги? Можна порахувати, скільки голосів у нас є?

В'ЯТРОВИЧ В.М. І якщо можна, назвати імена, бо не всі почули.

(Загальна дискусія)

ПОТУРАЄВ М.Р. Я ж і прошу, щоб секретаріат зараз зачитав. Секретаріат, можна порахувати, скільки голосів було подано "за"?

БАБЕНКО В.О. Я почув 6. Може я не все почув.

КРАВЧУК Є.М. Ні, ні. Тут більше точно ніж 6.

(Загальна дискусія)

БАБЕНКО В.О. Я би запропонував по новому і чітко фіксувати, тому що я просто, може, не всіх почув.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Питання дуже важливе, давайте назвіться, будь ласка,

ПОТУРАЄВ М.Р. Так. Я тоді прошу чітко визначитись по прізвищах. Отже пані Євгенія Кравчук.

КРАВЧУК Є.М. За.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Ірина Констанкевич.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. За.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Олександр Абдулін.

АБДУЛЛІН О.Р. За.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Олександр Божков. Не чую.

Пан Олександр Кабанов.

КАБАНОВ О.Є. Так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Єлізавета Богуцька.

БОГУЦЬКА Є.П. За.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Павло Сушко. Немає можливо зв'язку з Павлом Миколайовичем.

Пан Андрій Боблях.

БОБЛЯХ А.Р. За.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Дмитро Нальотов.

НАЛЬОТОВ Д.О. Так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Пан Олександр Санченко.

САНЧЕНКО О.В. За.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Тетяна Скрипка.

СКРИПКА Т.В. За.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Юрій Павленко.

ПАВЛЕНКО Ю.О. За.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

З тих, хто на зв'язку, значить, з тих, хто вочевидь проти або утримався. Значить, пан Микола, пан Володимир, пані Софія, ви проти або утримались?

ФЕДИНА С.Р. Утрималась.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Проти.

ЛЕРОС Г.Б. Я утримався.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

КРАВЧУК Є.М. Пане голово, Олександр Божков є онлайн, просто була проблема.

БОЖКОВ О.В. Я голосую – за.

КРИЖАНОВСЬКА Ю.О. Пане голово, вже 12 – за.

МАКСИМЧУК О.Ю. Пане голово, Павло Миколайович наразі в Харкові, каже, що в них там обстріл, тому не може відповісти.

ПОТУРАЄВ М.Р. Розумію.

Колеги, отже наскільки я розумію, у нас 12 – за, 2 утримались, 1 проти. Колеги, можемо переходити до розгляду питань.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. В мене не такі цифри, пане Микито. Точно утримались принаймні трое. Для протоколу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Лео Багратович Лерос утримався.

Так, 3 утримались, 1 проти. Дякую, колеги.

КРАВЧУК Є.М. Пане голово, можна ремарку процедурну.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Євгеніє Михайлівно.

КРАВЧУК Є.М. Я би просила, щоб ми перш ніж перейшли до розгляду і встановили регламент якийсь часовий, і тоді буде нашим колегам, які чекають з центру Довженка обговорення, також зрозуміло, який час...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пані Євгеніє, це важливий законопроект, європейський. Ми маємо працювати стільки, скільки нам потрібно працювати. Ми пропонували, щоб ті люди дочекались, щоб ми їх розглянули і відпустили, а тепер ви хочете ще й обмежити розгляд. Що це таке?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Давайте не будемо перетворювати людей в заручники нашого обговорення. Ми домовлялись, що в нас буде повноцінне обговорення. Я пропоную, щоб не було жодних обмежень щодо обговорення. Ми вважаємо, що це важливий закон, давайте його обговорювати. Ми пропонували зробити це окремим засіданням. Ви наполягаєте це зробити сьогодні. Добре, давайте сьогодні. Давайте не перетворювати людей, яких запросили, в заручників того, що ви не захотіли заслухати перед нашим обговоренням.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, дивіться, по-перше, ніхто нікого на заручників не перетворює, по-друге, в нас там є ключове питання і перейти потім до обговорення, по-третє, нарешті ми можемо встановити собі регламент, в залі у нас є регламент і з цим ніхто не сперечається, регламент щодо виступів.

Тому є пропозиція встановити регламент від Євгенії Михайлівни Кравчук. Пані Євгеніє, у вас є пропозиції щодо регламенту?

КРАВЧУК Є.М. У мене є пропозиція, щоб обов'язково надати слово і представникам робочої групи, бо я знаю, що готувалась презентація і треба, щоб народні депутати висловились, я не буду багато часу забирати. Прошу запропонувати час, який ви вважаєте в такому форматі оптимальним.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Тоді, колеги, я ...

В'ЯТРОВИЧ В.М. І нагадайте, будь ласка, мені, пане голово, по якому законопроекту ми якраз приймали питання щодо регламенту обговорення. Щось мені важко пригадати. Може, я дуже давно не брав участі у такому обговоренні.

ПОТУРАЄВ М.Р. Власне, ми це робили і неодноразово...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Власне, ніколи.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Хоч раз назвіть. Це неправда. Пане Микито, це неправда! Ми цього не робили.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Жодного разу за моєї участі такого не було.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, ми це робили. Я нагадаю вам, що це були часи наших достатньо жорстких дискусій з не всіма, підкреслюю, не всіма, бо зараз у нас присутня людина, з якою ми співпрацюємо дуже конструктивно всі разом і як колеги, і як друзі, але з певними представниками нині забороненої партії у нас були з вами запеклі дискусії, були і Олександр Ткаченко – тоді ще голова комітету, і я – потім як голова комітету, змушені були встановлювати певні часові обмеження. Тому, колеги, не треба мене звинувачувати в тому, що я намагаюся якось обмежити рамками...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми говоримо про свободу слова – базовий проект для євроінтеграції. Ця стенограма точно мною буде передана в Європейський парламент, я вам це гарантую, кожен пункт і кожен вислів буде розшифровано і перекладено. І те, що ви зараз намагаєтеся обмежити обговорення свободи слова – це на фарс схоже. Ми ж про свободу слова говоримо! Тому ми і пропонували відпустити людей, заслухати "Довженко-Центр" і спокійно поговорити про цей проект, в якому ми всі зацікавлені.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, дивіться, пропозиція щодо регламенту не від мене взагалі походила. Євгенія Михайлівна має таке саме право, як і будь-який депутат нашого комітету, зробити пропозицію, не бачу в цьому жодних обмежень.

Колеги, дивіться, у нас так буде приблизно. З вашого дозволу, я буду таку пропозицію ставити на голосування. Презентація ключових змін від робочої групи Ради Європи, яка нам допомагала з цим законом, це буде 10 хвилин. Я думаю, що цього вистачить. Далі, виступи від авторів і членів комітету. Я пропоную до 3 хвилин. Далі, презентація групи під координацією, скажімо так, пана Тараса Шамайди. Там суттєві пропозиції. Це теж 10 хвилин давайте.

Микола Леонідович Княжицький казав, що у нього є окремий пакет пропозицій, тому... Тут я, Миколо Леонідовичу, думаю, що вам треба зробити якраз виключення, і я пропоную вам, там, де ми будемо обговорювати, 10 хвилин теж, щоб ви могли так само як і... Я не знаю, хто буде представляти або Володимир В'ятрович, або Тарас Шамайда...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито Руслановичу, попри всю повагу до Миколи Княжицького я потребую мінімум хвилин 10 для загальних зауважень до законопроекту. І після цього у мене є безліч зауважень по конкретним положенням законопроекту. Я хочу мати 10 хвилин для загального виступу, а тоді по кожній правці 2 хвилини на представлення кожної правки та їх обговорення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре.

Колеги, тоді в мене є інша пропозиція. Ми можемо зробити таким чином. Ми можемо зараз схвалити доопрацьовану редакцію на перше читання.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ким вона доопрацьована? Вибачте, будь ласка. Ким? Члени комітету над редакцією не працювали.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну зокрема мною, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну тоді це має бути ваш, поданий вами, підписаний законопроект.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, всі ж документи підготовлені.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ми щойно говорили про те, що ми будемо обговорювати кожне положення до першого читання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, звичайно, що я не знімаю з себе відповідальність за цей текст.

ФЕДИНА С.Р. Пане Микито, а можна я ще пропозицію внесу?

ПОТУРАЄВ М.Р. Одну хвилиночку.

Ми тоді проголосуємо. Потім розглянемо "Довженко-Центр", а потім повернемося до обговорення пропозицій щодо другого читання.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ні, це абсолютно неприпустимо. Це абсолютно неприпустимо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, можливо, це і неможливо. Як визначиться комітет, так воно і буде.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито, не перегинайте через коліно європейський проект закону, тому що ви компрометуєте євроінтеграцію таким обговоренням.

(Загальна дискусія)

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито, не дійте під тиском Банкової або когось ще. Так, щоб потім не було соромно подивитися в очі людям.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, щойно ви спочатку запропонували обговорення регламенту, зараз ви пропонуєте відмовитися від обговорення. Ну це вже, вибачте, "беспредел".

ФЕДИНА С.Р. Пане Микито, дозвольте пропозицію?

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, навпаки, я пропоную значно більше часу приділити обговоренню, а жодним чином не скасувати його.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ви щойно сказали, що ми проголосуємо до першого читання, тоді будемо щось обговорювати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, дивіться, я дуже не люблю, коли мені закидають, що щось там під тиском Банкової. Цей законопроект, нагадаю, жодним чином разом з Банковою не писався. Він був написаний в 2020 році.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Він був переписаний зараз, туди внесені норми проти свободи слова. Зараз, не в 2020 році. Це нові норми, які хтось туди вніс.

ПОТУРАЄВ М.Р. До залу проросійські сили тоді його не пустили, ми його не змогли тоді проголосувати в першому читанні. Ми не полишили над ним працювати разом з Радою Європи і експертами, яких вона підтримувала, в тому числі в Україні. Ми багато працювали. Заздалегідь ми на сайті комітету оприлюднили одну версію тексту, потім останню версію тексту. Я не приховував жодного разу ні першу таблицю відповідності, де було 85 відсотків відповідності директивам, ні другу таблицю відповідності, де відповідність директивам 100 відсотків. І ви цю таблицю відповідності

бачили. Тому казати мені зараз, що це закон не європейський або він щось там ставить під загрозу, навпаки, колеги, він абсолютно європейський.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ми зараз не про це, Микито, ми зараз не про це. Ми зараз говоримо про обговорення. Ми говоримо про обговорення, яке є дуже далеким від європейського обговорення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Почекайте, колеги. Ви ж мене дослухайте.

Далі. Як ви знаєте, я про це повідомляв, і серед нас, і публічно повідомляв, що оцей текст, який зараз ми обговорюємо, він пішов, ну це не я придумав і не Стефанішина, він пішов на експертизу в ЄК. Якщо ми зараз наприймаємо до цього тексту до першого читання купу змін, то це означає, що ми зірвемо експертизу ЄК до першого читання тобто ЄК не заперечує зміни до другого читання.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито Руслановичу! Дозвольте вам нагадати, що суб'єктом законодавчої ініціативи...

ПОТУРАЄВ М.Р. Можна мене дослухати?

В'ЯТРОВИЧ В.М. ...є народні депутати.

_____. Дайте голові комітету домовити.

(Шум у залі)

В'ЯТРОВИЧ В.М. ...не якісь громадські організації. То слухайте, ви нас повністю нівелюєте. Ну що це таке?

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги!

В'ЯТРОВИЧ В.М. Тобто ми маємо щось ухвалити, тому що ви вже щось надіслали, так?

ПОТУРАЄВ М.Р. За протоколом Європейської комісії надіслали, колеги, щоб отримати експертизу, щоб рухатися спокійно, повільно, маючи час на зміни, на покращення. *(Шум у залі)* Але не зриваючи... Колеги! Але не зриваючи... Колеги, слухайте, ну...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, ну, ви ж зриваєте обговорення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире!

БОГУЦЬКА Є.П. Микито, ну, були пропозиції, була пропозиція від Жені, давайте її проголосуємо, була пропозиція від Миколи – проголосуємо, від тебе – проголосуємо. І все. *(Шум у залі)*

ФЕДИНА С.Р. Товариство, а можна я дам пропозицію, про яку я вже давно прошу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, звичайно. Я бачу, що пропозиції щодо регламенту, вони не знаходять підтримки.

Пані Ірина Констанкевич, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановне товариство, ми всі хочемо, щоб даний законопроект було обговорено глибоко і щоб ми конструктивно прийшли до того варіанту, який буде працювати і який буде відповідати усім європейським стандартам.

Тоді я пропоную. З огляду на те, що ми розуміємо, що обговорення буде тривалим, можливо, ми сьогодні розпочнемо обговорення, але комітет не будемо закривати, а продовжимо обговорення найближчої...

ФЕДИНА С.Р. Давайте 25-го, наприклад.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Тобто щоб сьогодні відбулася презентація і щоб ми почули головних спікерів, і далі ми вже глибше, більш глибше продовжимо на комітеті, який не буде закритий.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Ірина, тут...

ФЕДИНА С.Р. Пане Микито, якщо дозволите.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Софіє, одну хвилиночку.

ФЕДИНА С.Р. Дозвольте я договорю, бо я вже третій раз намагаюся сказати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Софіє, я вам надам зараз слово.

Колеги, я хочу також нагадати, що те, що зараз ми зробили, це вже ми пішли назустріч побажанням, нагадаю, Погоджувальної ради Верховної Ради України, яка одностайно, до якої входять представники, до речі, і "Європейської солідарності", які всі одностайно попросили мене не голосувати в першому читанні те, що рекомендовано було ще в 2020 році. А ми могли би і це зробити, піти в залу з тим, що було напрацьовано на 2020 рік на перше читання. Погоджувальна рада двічі попросила мене як представника нашого комітету на Погоджувальній раді, є стенограма, можна перевірити, щоб ми внесли ті пропозиції, які були напрацьовані, і від

громадянського суспільства, і від професійних організацій, і так далі, так далі на перше читання і тоді вже йти на перше читання з тим текстом.

Зараз я бачу, що немає бажання, немає бажання взагалі його доносити до зали Верховної Ради, немає бажання.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Чому? З чого ви взяли?

ПОТУРАЄВ М.Р. Можливо, я помиляюся.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це не так.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Є бажання обговорити і винести в зал.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тому що насправді регламент розгляду всіх цих ключових єврозаконопроектів, він відрізняється від інших. Там буде купа часу на внесення змін до другого читання. Купа, значно більше ніж завжди, значно більше. Там ще будуть пропозиції від ЄК, які напрацює Рада Європи, нам ще треба буде на них подивитися, колеги. Бо там будуть, можливо, і такі колізії, коли нам будуть казати, що ні, ваш дев'ятий розділ не підходить, ви там ображаєте "хороших русских" якихось гіпотетично. Можливо, і з цим ми стикнемося.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, ви не маєте права позбавити нас обговорення перед читанням.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, знаєте, у мене є певна межа компромісу. Мене Погоджувальна рада просила це зробити, я це зробив. А тепер виявляється, що і так теж погано. Ну так я так не граю, по таких правилах.

Пані Софіє, будь ласка.

ФЕДИНА С.Р. Дякую, пане Микито.

Дивіться, в мене є пропозиція і я скажу на чому вона базується. Як ми вже знаємо, в даному законопроекті є норми, які порушують або нівелюють близько 10 вже діючих законів. І там є багато маленьких нюансів і колізій, які варто було врахувати ще до прийняття у першому читанні, тому що пізніше, вже між першим і другим, їх не можна буде виправити. Ось перший момент.

І друге, на чому я базуюся. Абсолютно слушно Тарас Шамайда написав в чаті і зауважив, що це є базове право народних депутатів обговорювати законопроект. Я вам щиро кажу, що і я, і Микола Леонідович, і Володимир В'ятрович, ми всі хочемо прийняття Закону про медіа, який би відповідав усім нормам і нормально би діяв у наших реаліях. Тому ми зацікавлені в обговоренні не для того, щоб щось заблокувати, а саме задля того, щоб всі нюанси, які можуть Україні зашкодити, які можуть створити колізії, ми вже зараз виправили. Ми не просимо перенести після сесії на місяць, на два, на три, ми просимо сьогодні, зокрема я пропоную, давайте ми сьогодні заслухаємо презентації, а обговорення по всіх цих пунктах і по нюансах зробимо, наприклад, того самого 25 числа, не відкладаючи. Тоді буде можливість всі моменти проговорити, узгодити. І як бонус, люди з "Довженко-Центру", всі запрошені не будуть змушені дуже довго чекати і зможуть так само, ми зможемо посприяти вирішенню і цього питання також.

Я би дуже просила, ще раз повторюсь, сьогодні заслухати презентації, на 25-е перенести обговорення по суті, по кожному конкретному питанню. Можливо, після презентації так само частина питань зніметься, можливо, побачимо ще якісь нюанси. І 25-го продовжимо роботу, не закриваючи комітет. Я думаю, що цього буде достатньо. І на 25 число ми не будемо тоді планувати жоден інший законопроект, постанову чи ще щось, просто сядемо і попрацюємо стільки, скільки треба.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, в мене є зустрічна пропозиція: проголосувати сьогодні на перше читання, розпочати обговорення... (*Шум у залі*)

Миколо Леонідовичу, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, говоримо відкрито, відверто. Був перший проект 2020 року, ми тоді як "Європейська солідарність" готові були за нього голосувати. Пан міністр пам'ятає, ми про це домовлялися і ми готові. Тобто чого його вносили чи не вносили в зал не з нашої якоїсь причини. Ми над ним працювали, на 70-80 відсотків ми з ним погоджувалися. Тепер з'явилися зміни. Ми над цими змінами не працювали. Я побачив закон на 400 сторінок два дні тому. Я побачив, що в цьому законі є дуже багато норм, які не дозволять цьому закону працювати, ми все одно до них повернемося. Але мене ніхто не питав, не було ніякої робочої групи, яка би готувала ці зміни, мене туди ніхто не запрошував.

Я хотів висловитися зараз, подати ці свої зауваження, потім, можливо, з вами, з більшістю напрацювати, щоб імплементувати їх в закон, і на наступне засідання ми б спокійно були готові голосувати. Але мені навіть кажуть, що ми тебе ще не чули, ми тобі два дні тому дали 400 сторінок, а ми тобі й сказати не дамо, або тобі дамо 10, а іншим по 5. Розумієте? І ми закладаємо конфлікт там, де конфлікту може не бути. Бо якби ви послухали зараз всіх депутатів, нехай буде не по 5 хвилин, там по 7 хвилин. Я думаю, по 7 би всі вмістилися. Ну не обмежувати, це все одно в когось буде 1 хвилина чи 2, або немає що сказати, у мене буде 5, а в шановного пана В'ятровича буде 10. Це не буде катастрофою. Ми би це все почули. Тоді на наступний раз почув би Апарат, ви б проговорили між собою наші зауваження, ми б їх подали письмово, бо мої зауваження навіть ніхто не бачив. І може би на наступний раз винесли нормальний проект, за який би не варто було і сваритися. Може, це всіх влаштує.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Так, Володимир В'ятрович. Далі Олександр Ткаченко.

Будь ласка, Володимире.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Шановні колеги! Шановний Микито Руслановичу! По-перше, ніхто не може завадити нам, депутатам, провести обговорення до першого читання. Це наше право. І ми маємо і можемо ним скористатися.

По-друге, щоб не було якихось інсинуацій, що ми це робимо спеціально для того, щоб проект цього закону не ухвалили, я готовий, щоб зараз наше обговорення тривало хоч до 24.00, хоч далі, але я вимагаю дати можливість мені виступити і озвучити позицію і обговорити всі ті питання, які є у мене.

Так само я вважаю, що на таке право заслужили інші депутати. Говорити про те, що швиденько ухвалимо в першому читанні, а потім будемо обговорювати ще між першим і другим, це є неприйнятно. Це дуже серйозний закон. Микола сказав, що не мав часу опрацювати, я мав час опрацювати. І власне, опрацювавши цей законопроект, я маю всі підстави для того, щоб говорити, що там дуже серйозні зміни, які потребують дуже серйозного обговорення. І з мого боку є дуже серйозні зауваження.

Тому я вимагаю можливості озвучити ці зауваження, я вимагаю можливості для того, щоб їх обговорили, щойно тоді можна буде говорити про те, яка буде наша позиція у голосуванні щодо першого читання.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександр Ткаченко.

Будь ласка, пане міністре.

ТКАЧЕНКО О.В. Колеги, я за вами скучив, чесно вже скажу. Давно не брав участі у ваших дискусіях. Хотів би нагадати, що ми почали обговорювати, дійсно, Миколо, у 2020 році, а насправді ще за твоєї минулої каденції його обговорювали в комітеті з іншим головою. І фактично все рухалося в напрямку до двох-трьох визначальних рис цього законопроекту.

Перше, це виконання європейської директиви, яка за цей час зазнала змін, і ми власне змінювали цей закон під європейську директиву.

Друге, там вводиться принцип співрегулювання того, чого в законах ніколи не було, що серйозно дає можливість сфері впливати на рішення регулятора і в цілому працювати на ринку більш прогнозовано.

І третє, там серйозні перешкоди російським ЗМІ, в тому числі тим платформам, які досі працюють в Україні.

Я не побачив у новому тексті, так би мовити, першого читання якихось серйозних перепон. Мало того, він надзвичайно ліберальний, якщо порівнювати його навіть з тією версією, яка була в 2020 році. Тому з огляду на те, що дійсно ті зміни, які можуть бути запропоновані під час другого читання, можуть виявитися слухними, я б пропонував підтримати позицію голови комітету розглянути сьогодні в першому читанні, схвалити і повертатися до напрацювань для другого читання.

Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Колеги, один раз ми так робили і закон лежав. Я дійсно 3 дні, там уже багато серйозних змін в цьому законі. Мої пропозиції, пане міністре, ви навіть не бачили. І я почув вашу позицію, почуйте. Дайте мені право, ми зараз говоримо, щоб дали нам право висловити свою, а не обмежили трьома хвилинами, щоб ви нас почули, може це вам буде корисно. І щоб ми тоді прийняли рішення відповідне, що нам робити з цим законопроектом.

ПОТУРАЄВ М.Р. Точно буде...

Колеги, я прошу вибачення. Мені пише пані Марина Федорчук, колеги по "Довженко-Центру" просять перенести їх питання на п'ятницю.

Тому я ще хочу подякувати Державній службі з питань етнополітики і свободи совісті, бо я бачу, що ще пан Вадим працює з нами. Ви можете вже відключатися, пане Вадиме, бо ваше питання вже розглянули.

Вибачаюсь перед колегами, які зібрались на обговорення питання "Довженко-Центру". Тому що дійсно, бачите, у нас серйозна розмова по одному з ключових для нашої країни євроінтеграційному закону. Це не наша ініціатива, знову-таки, це от колеги мені пишуть, що вони просили би їх питання перенести на п'ятницю. Тому тоді переносимо "Довженко-Центр" на п'ятницю. Повідомимо час зборів додатково.

Просив би пана Павла Сушка, точніше помічників, коли Павло Миколайович буде на зв'язку, і пані Марині Федорчук повідомити, в сенсі ми вже вирішили коли: 10-а година, просто донести до колег, о котрій годині, вибачте, в сенсі посилянй донести.

Отже, пані Олесю, бачу вас, вибачте, що ми вас смикнули сьогодні і не зможемо це питання розглянути. В п'ятницю я сподіваюсь, що ви зможете до нас приєднатися і так само як і інші колеги.

КУДЕРЧУК М.М. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тому продовжуємо розглядати питання.

Колеги, давайте, я все ж таки буду, давайте дійсно не сперечатися і не ображати один одного, у нас конструктивна абсолютно розмова. Давайте, поїхали. Почнемо з презентації робочої групи. Я так розумію, що то буде пан Бурмагін, наскільки я розумію. Так?

КРАВЧУК Є.М. Так, Олександр Бурмагін.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пан Олександр Бурмагін. Це, колеги, скажімо, підсумовуючий документ, який дасть всім розуміння, які ключові зміни були внесені до цього оновленого тексту першого читання. Будь ласка, пане Олександрє, вам слово.

БУРМАГІН О.О. Вітаю, колеги!

Хочу насамперед сказати, що основними орієнтирами для доопрацювання тексту були, власне, вимоги Європейського Союзу в частині, я думаю, ви всі обізнані і знаєте, це три вимоги. Зменшення приватного інтересу в медійній сфері, імплементація директиви і третя вимога ЄС – це, власне, інституційна спроможність і підсилення регулятора, щоб регулятор був ефективним в Україні, медійний регулятор.

Власне основні зміни. Тому основні зміни торкнулися розділу "Відповідальність", розділу, який стосується Нацради. І багато норм було змінено в частині регулювання онлайн-медіа. Зараз спробую тезисно про всі ці речі розказати.

Власне, зараз на слайді ви бачите, що на це звертали увагу експерти Ради Європи. Хочу нагадати, що експерти Ради Європи – зовнішні експерти, супроводжували роботу із законопроектом з самого початку, з 2019 року. І перша, і друга літерація ними оцінювались, і одне із зауважень було – це те, що занадто зарегульована на рівні закону діяльність регулятора. Власне, тому в оновленій редакції процедурні норми було перенесено на рівень підзаконних актів, але основні гарантії і підстави для тих чи інших рішень діяльності регулятора залишено все ж таки на рівні закону. Таким чином трошки спрощено регулювання, в тому числі і проведення перевірок, але саме в частині процедурних питань.

В оновленій редакції розмежовано регуляторні і наглядові функції Нацради, тобто питання застосування санкцій і ті випадки, коли у регулятора

є повноваження реагувати в тому числі в частині скасування, наприклад, реєстрації тих чи інших суб'єктів в сфері медіа, наприклад за невідповідність вимогам щодо структури власності. Тобто там, де регулювання, це одне, там, де реакція на порушення, контентні порушення або інші порушення вимог закону – це санкційна частина. Ці дві частини розведено більш чітко в оновленій редакції.

Було перенесено всі норми, які з'явилися після 24 лютого в частині контентних обмежень, і уніфіковано всі ті речі, тому що після 24 лютого деякі закони, ну, скажемо так, їх сфери перетинаються, вони дещо повторюють один одного. Тобто було уніфіковано всі ці контентні обмеження, виписано і так само імплементовано, щоб вони не загубилися.

В частині структури власності і фінансової звітності, оскільки це теж вимоги Європейського Союзу, зменшення приватного інтересу в медійній сфері, власне, було теж оновлено частково законодавство. Зазначено, що національні аудіовізуальні медіа подають фінансову звітність на базі податкового законодавства і в обсязі, який буде визначено, власне, Національною радою.

Національного рівня аудіовізуальні медіа ще будуть подавати аудиторські звіти щорічно. Так само по структурі власності, як я вже говорив, більш врегульовані норми в частині регуляторних повноважень, коли Нацрада зможе реагувати на порушення в структурі власності безсанкційного механізму, а використовуючи норми розділу щодо реєстрації і ліцензування.

В частині фінансової незалежності регулятора було запозичено підхід, як і у суспільного мовника в профільному законі, це чітко визначена сума від доходів загальнодержавного бюджету як гарантія і стабільне фінансування, і відповідна фінансова незалежність регулятора.

Дуже критикувалась міжнародними експертами норма в частині звіту, неприйняття звіту Нацради як підстава для дострокового припинення

повноважень або одного члена Нацради, або навіть там чотирьох від парламенту або чотирьох від Президента. Власне, таку підставу теж в оновленій редакції було прибрано як підставу для звільнення членів Національної ради.

Так само було прибрано обов'язкове юстування підзаконних актів, які розробляються Національною радою, оскільки теж міжнародні експерти до цього робили зауваження, до цих норм, через те, що це може бути (я хочу сказати, що воно так, на жаль, і відбувається в практиці) надмірного впливу виконавчої гілки влади на незалежність регулятора, його діяльність, оскільки таке юстування передбачає в Україні не просто формальну якусь реєстрацію і формальні дії, а і змістовний аналіз. І у регулятора бувають випадки, коли, на жаль, юстиція, по суті, залазить в питання медійного регулювання і це значно уповільнює роботу регулятора і може впливати на зміст самого нормативно-правового акту. Поруч з тим, що прибирається юстування, вводиться чітка регламентація щодо обговорення проектів нормативно-правових актів Нацради, пояснювальних записок до них, громадські обговорення і все це достатньо детально регламентовано. Оновлено вимоги і обмеження щодо членів Нацради і синхронізовано з достроковим припиненням повноважень, тому що там були певні колізії. Ту частину так само приведено у відповідність до актуальних вимог і антикорупційного законодавства, і інших норм, які діють в частині вимог до тих чи інших регуляторів, члени яких призначаються або парламентом або іншими суб'єктами.

Виписано достатньо детально і прозоро конкурсну процедуру призначень з боку Верховної Ради і можливість створення комісій для Президента, конкурсної комісії, яка б теж на конкурсних підставах обирала членів Нацради. Чому можливість створення, а не така детальна процедура, як виписано для парламенту? Тому що те саме ГНЕУ і Юридичне управління експертне Верховної Ради робило зауваження до попередніх законопроектів і звертало увагу, що імперативно прописана конкурсна процедура і створення

конкурсної комісії для Президента може свідчити про обмеження його конституційних повноважень. Тому в новій редакції прописана можливість створення, тобто дискреція Президента і можливість створення ним такої комісії.

Змінили підходи щодо регіональних представників і представництв. Замість представництв юридичних осіб спрощено цю схему і повернуто фактично до тієї, яка є зараз. Тобто це будуть представники, які працюватимуть формально в складі апарату Національної ради в регіонах. Так само спрощено систему і регулювання відповідальності, у нас раніше там було дві групи, скажемо так, заходів реагування. Тобто, власне, самі заходи реагування у вигляді припису чи були окремі "танці" там: штрафи, скасування реєстрацій, анулювання ліцензій. Власне зараз це все називається одним терміном "заходи реагування", починаючи від приписів, закінчуючи до звернення до суду за анулюванням ліцензії. Тобто трішки спрощено підхід. І, власне, для тих, хто буде вивчати законопроект, вже буде значно легше орієнтуватись в тих заходах, які може вживати регулятор при факті порушень.

Не буду багато говорити стосовно реєстру суб'єктів в сфері медіа і електронного кабінету. Це два будуть нові інструменти. Це цифровізація і це можливість комунікацій регулятора з індустрією через такі кабінети отримати оперативне повідомлення, подавати документи. Тобто, власне, документообіг і комунікації переходять в онлайн режим.

Стосовно структури власності і фінансової прозорості. Я основні моменти вже сказав. Фінансова прозорість полягає в поданні звітів всіма аудіовізуальними медіа щорічна, яка буде встановлювати обсяг і форми ті чи інші Нацрадою, і щорічним аудитом, який тільки для національних аудіовізуальними медіа. По структурі власності, власне, я так само сказав, відбулись зміни в частині розмежування регуляторних і наглядових функцій Національної ради.

Стосовно директиви хочу сказати два слова, колеги. Ми фактично імплементували в оновленій редакції все, що є в директиві, крім норм, які стосуються реклами. Поясню два слова чому. Тому що і представники індустрії, і інші стейкхолдери повідомили про те, що і були робочі групи і і давно відбувається напрацювання оновленого законодавства про рекламу, скажімо так. І там є необхідність в глибокій серйозній дискусії. І точково вносити зміни нашим законопроектом в рекламне законодавство без системного оновлення цієї частини є недоцільним. І, власне, в Прикінцевих і Перехідних було зазначено зараз в оновленій редакції, що Кабінет Міністрів має протягом трьох місяців після прийняття законопроекту про медіа розробити і подати комплексний законопроект в частині оновлення законодавства про рекламу, яке б включало імплементацію норм директиви. Власне, таким чином було прийнято рішення рухатися.

Всі інші норми за попередньою оцінкою і аналізом Офісу пані Стефанішиної були імплементовані. І можна сказати, що на сьогодні, ми сподіваємося, буде прийнято, проставлено, скажімо так, і зараховано виконання Україною тих вимог Європейського Союзу, які були ними виписані у зв'язку з набуттям статусу кандидата в члени Європейського Союзу.

Ви зараз бачите відступи від зобов'язань. Це є норма в Угоді про асоціацію ЄС-Україна, це один з наших аргументів, який, думаю, ще нам знадобиться у дискусіях з Європейським Союзом в частині розділу по боротьбі з інформаційним впливом держави-окупанта. Це норми, які стосуються і заборони ОТТ-сервісів і взагалі протидії Росії в інформаційному полі. Ми розуміємо, що деякі норми і механізми можуть наражатися на критику з боку Європейського Союзу, але, власне, навіть в Угоді про асоціацію зазначено, що саме на час війни, тобто в певний обмежений проміжок часу або період, Україна може, зважаючи на ці всі виклики,

відходити від загальних стандартів, які діють під час, скажімо так, які працюють в мирний час.

По агресії, що з'явилося нового? Механізм боротьби з ОТТ-сервісами, це абсолютно новий механізм, який було прописано, на нашу думку, може бути достатньо ефективним в плані обмеження доступу цих сервісів на території України. Процедура формування "чорних списків", яка була ще обговорена в 2020 році в тому числі з представниками "Європейської солідарності", вона лишилася в тому самому вигляді. Я розумію, що це буде одним з найбільш дискусійних питань, але є там ініціативи взагалі внести, скажімо так, цю систему через Закон про санкції, власне, політичне рішення – ми залишили статус кво це регулювання на рівні 2020 року фактично по "чорних списках".

Щодо заборон певних видів контенту я вже сказав, воно все імплементовано і застосовано норми, що всі ці обмеження, які є для боротьби з агресором і державою-окупантом, вони діють до моменту, коли Верховна Рада цей статус зніме, і ще 5 років після такої постанови ці всі обмеження, ці всі механізми будуть працювати.

Змінилося визначення онлайн-медіа. Як я сказав, багато змін було саме в цій частині. Власне, є пропозиція перейти більше до регулювання онлайн-преси по платформах спільного доступу, тобто по соціальних мережах. Прописали можливість тим, хто матиме бажання, вони будуть мати можливість прийти і зареєструватися як онлайн-медіа, я маю на увазі, наприклад, у когось є канал на Ютубі – професійний редакційний контроль, систематично працюють і так далі, вони зможуть прийти і зареєструватися. Якщо якийсь суб'єкт не хоче реєструватися, він працює собі в соцмережах, і реагувати на його діяльність або на його контент регулятор зможе, власне, через комунікацію з адміністрацією і з адміністрацією відповідної платформи.

По онлайн-медіа було змінено підходи в частині відповідальності. Я вважаю, що це власне лібералізація, про яку сказав і пан міністр, тому що по онлайн ми трішки переглянули підходи, оскільки розуміємо, що це абсолютно нова сфера для регулювання і зараз багато суб'єктів переходить власне в онлайн. Тому там було введено декілька важливих змін. По-перше, є 3 суб'єкти: зареєстровані, не зареєстровані і анонімні. І залежно від цього статусу застосовується різна відповідальність. І найбільш ліберальний підхід в плані відповідальності для зареєстрованих... (*не чути*). Відповідно розраховуєш на те, що держава буде лояльна до тебе в плані відповідальності. Для не зареєстрованих трішки жорсткі санкції. Для анонімних (і виписано в законі, як будуть встановлюватись анонімні) передбачено реагування власне приписом або потім заборонаю. Тобто це ті, які працюють повністю під "чорним прапором", немає адреси редакції, незрозуміло навіть через пошукові бази хто є хто власник того чи іншого доменного імені. Тобто абсолютно такі під "чорним прапором" власне суб'єкти.

Також звертаю увагу, що критерій віднесення до онлайн-медіа, ну тобто мова не про зареєстрованих, буде визначатись актом спільного регулювання. Тобто це буде індустрія вирішувати разом з регулятором, за допомогою яких критеріїв реагувати на ті чи інші, ну визнавати спочатку той чи інший ресурс онлайн-медіа і відповідно реагувати.

Зараз ви бачите на слайді нову логіку, новий дизайн відповідальності по онлайн-медіа. Як я вже казав, там буде 3 категорії: зареєстровані, не зареєстровані, анонімні. Для власне анонімних, як я вже сказав, припис і заборона поширення. Для зареєстрованих і не зареєстрованих, ви бачите, є від припису до штрафу, скасування реєстрації, тимчасова заборона поширення (ще є окремий вид відповідальності).

Ну і однією з головних новел є те, що сукупність порушень буде рахуватись не протягом року, як в попередній редакції. Тому що ми теж

обговорювали і вирішили специфіку врахувати онлайн діяльності, коли там дуже велика кількість агрегується контенту і протягом дня може бути, ну там умовно, 150-200 статей на новинних ресурсах. Тому сукупність буде рахуватись протягом місяця тих чи інших порушень. Якщо протягом місяця відповідно такої сукупності для застосування більш жорстких санкцій немає, то цей "лічильник" буде обнулятися. Це теж важлива новела в частині онлайн-медіа.

Є норми додаткові по звільненню від відповідальності так само в онлайні. Це, по-перше, що регулятор не зможе оцінювати, притягати до відповідальності за той контент, який був агрегований до набрання чинності Законом про медіа. Тобто все, що було в історії, воно там і лишається. І додано звільнення від відповідальності у випадку зламу того чи іншого онлайн-ресурсу. Це, на жаль, реалії: кібер-атаки і іноді дійсно ті чи інші особи втрачають редакційний контроль за онлайн-медіа, відповідно вони в таких випадках, якщо вони зможуть довести такі злами, будуть звільнятися від відповідальності.

Про заходи реагування я вже казав. Хочу ще просто сказати, що в спільному регулюванні відбулась зміна важлива в тому плані, що буде не один орган спільного регулювання, а будуть органи по кожній з індустрій. Власне от зараз можна побачити на слайді. Це буде орган співрегулювання для телебачення, для радіо, для друкованих медіа, для онлайн-медіа, для платформ спільного доступу до відео. Це ключова.

Так само там були новели, які пов'язані з наданням більшої незалежності, неможливості впливу місцевих депутатів. Перепрошую, це я переплутав вже з публічними аудіовізуальними медіасервісами.

В спільному регулюванні ключова зміна, це те, що будуть окремі органи співрегулювання для кожної з індустрій.

Це основні новели. Дякую за можливість їх озвучити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Олександрє.

Колеги, оскільки міністр обмежений в часі, перед тим, як ми перейдемо до огляду пропозицій від групи пана Тараса Шамайди, хотів би надати слово зараз міністру культури та інформаційної політики. Тому що там якраз, про це вже Олександр Бурмагін зараз сказав, там про "чорні списки". І там якраз "Мова об'єднує" робила свої зауваження до тієї архітектури, яка пропонується. І у міністра є теж важливі зауваження щодо цього.

Панє Олександр Ткаченко, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. А коли в нас буде обговорення за участю депутатів?

ПОТУРАЄВ М.Р. Зараз-зараз. Панє Володимирє, я хочу, щоб міністр міг висловитися, поки він не змушений нас покинути.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Просто скажіть, коли ми матимемо змогу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будемо. Панє Володимирє, бачите, рухаємося.

Олександр Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.В. Я думаю, що в принципі завдяки цьому закону ми можемо владнати на всі медіа в одному й тому самому алгоритмі застосування принципу, про який згадував Бурмагін, про "чорні списки". Тому що в нас зараз є різночитання, і "білі", і "чорні", і хто їх приймає. Якщо ми будемо використовувати той алгоритм, який раніше був напрацьований, в тому числі в першу чергу, щоб СБУ визначало ці списки, то це вже другорядне, хто їх публікує – РНБО чи МКІП, чи Нацрада - то вже інше. Але у нас зараз є унікальна можливість це питання врегулювати для всіх медіа.

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександрє Владиславовичу, я правильно розумію, що ваша пропозиція на друге читання зробити СБУ відповідальним за укладання, а хто буде там оприлюднювати, це вже інша історія?

ТКАЧЕНКО О.В. Це вже нюанси, так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Це просто важливо, тому що це збігається з пропозиціями, які лунали під час обговорення законопроекту про заборону російського музичного продукту від пана Миколи Княжицького.

ТКАЧЕНКО О.В. Просто прийнята версія з "білими списками" ускладнить цю роботу. Я вже наслухався: "А як ви будете складати "білі списки"? Хто їх буде складати?"

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександрє Владиславовичу, я ж саме до того. Бо коли ми обговорювали тоді закон пані Федини і пана Санченка, тоді ж Микола Леонідович висловлював таку думку, що, може, варто, колеги, відмовитися від "білих списків", повернутися до "чорних", і взагалі не змінювати систему, за якою списки, власне, складає СБУ. А хто їх там оприлюднює, це вже питання третє. Те саме, що ви зараз кажете.

Тому я правильно розумію, що ваша пропозиція: до другого читання саме таку ввести архітектуру?

Добре. Виходячи з цього, я розумію, що значну частину пропозицій і зауважень від спільноти "Мова об'єднує" ми в принципі можемо зняти, те, що стосується якраз списків.

Будь ласка, Володимир В'ятрович.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Доброго дня, шановні колеги! Отже, завдання Закону про медіа, який ми зараз розглядаємо, це є ... *(нерозбірливо)* в

нашому медійному законодавстві, і ще при обговоренні цього законопроекту у 2020 році в комітеті і в парламенті, ми домовилися, що цей законопроект не буде використовуватися для послаблення важливих механізмів захисту української мови. Відповідно, було дуже багато дискусій, але ми таки досягнули цього консенсусу. Тим більше, очевидно, що захист української мови і українського інформаційного поля – це актуально зараз в умовах повномасштабної війни.

Усі ці механізми і норми, які в чинних законах після ухвалення Закону про медіа втраять чинність, наприклад, про телебачення і мовлення, ми мали перенести в новий законопроект. Я, власне, розраховую на те, що це все буде зроблено, і, можливо, це б зняло температуру гарячу в сьогоднішній нашій дискусії. Але, на жаль, цього не зроблено. Чи принаймні зроблено далеко неповною мірою, деякі важливі норми випали, а деякі норми, на диво, погіршуються. Зрозуміло, що не варто зараз не включати важливі норми в законопроект і потім казати, що, можливо, ми їх врахуємо у другому читанні. Тобто за норми, які вже ухвалені, які необхідно зберегти, які вже є в чинному законодавстві, ми не маємо боротися через подання поправок, вони мають по замовчуванню бути враховані в цьому проекті. Цього, ще раз наголошую, немає, на жаль.

Тому я вважаю, що не можна підтримувати запропонований нам текст, а також подання і проект постанови про ухвалення за основу законопроекту про медіа без внесення в них істотних змін, про які я почав говорити далі. У запропонованому вигляді ці документи перекреслюють значною мірою наш попередній висновок і дуже важливі норми чинних законів, що захищають Україну від "руського мира".

Ідеться, в першу чергу, про 4 блоки питань. Перше, це зміни, передбачені висновком нашого комітету від 14 липня 2020 року та проектом Постанови Верховної Ради від 27 липня 2022 року про прийняття за основу проекту 2693 про медіа. Це ухвалені нами 9 пунктів конкретних змін до

тексту 2020 року, які ми ухвалили для того, щоб усунути з проекту неприйнятні речі, що послабили захист української мови і захист нашого простору від артистів-рашистів. Ці зміни не включені, на жаль, в оновлений текст. Вони мають бути враховані.

Друге. Неприпустимо викидати з законодавства важливі зміни, спрямовані на захист української мови і національного культурного інформаційного простору, внесені в закони, починаючи з 2020 року, особливо ті, які ми ухвалили після дуже продуктивної роботи цього ... *(нерозбірливо)* Перш за все, це мова йде про норми закону 2310 від 19 січня 2022 року, які наш комітет напрацював з ініціативи колег Федина і Санченка, який був ухвалений конституційною більшістю, підписаний Президентом і опублікований. Дивним чином деякі дрібні норми цього закону враховані, а ключові, такі як заборона відтворення фонограм російських виконавців, відповідальність медіа за порушення заборон, які внесені в Закон про телебачення та радіомовлення, випали з нового проекту. Тобто по суті те, що ми вважали своїм здобутком протягом останніх кількох місяців через ухвалення цього дуже важливого закону, зараз за умови прийняття Закону про медіа фактично нівелюється. Так само знищуються і закріплені цим законом норми про перелік осіб, які загрожують національній безпеці. Це неприйнятно, тому я переконаний, що норми закону 2310 мають бути збережені в повному обсязі, тому що це наше з вами напрацювання, це справді дуже ефективні інструменти захисту українського інформаційного поля.

Третє. Ми пам'ятаємо ганебну ситуацію минулого року, коли деякі олігархічні медіахолдинги один за одним заявляли про відмову виконувати важливу норму Закону про мову, що мовою поширення та демонстрування фільмів в Україні є державна мова. І далі всупереч Закону про телесеріали і фільми російською, а Нацрада демонстративно "вмивала руки" і казала, покладаючись на те, що у неї немає повноважень, ми нічого не можемо з цим

зробити. Ми це питання теж розглядали з вами на комітеті, зокрема за участі представників Нацради.

Очевидно, що в новому законі норми щодо фільмів мають бути чітко узгоджені з Законом про мову і виписані так, щоб ні Нацрада, ні телемовники навіть не думали про можливість порушити закон, щоб Нацрада вже не мала можливості посилатись на брак повноважень. Якщо ми вже змінюємо повноваження для Нацради, давайте зокрема дамо їй ті повноваження, які допоможуть їй бути регулятором в цій сфері.

Натомість ми не лише не бачимо цих норм у цьому проекті, але бачимо їх послаблення, розмивання вимог щодо фільмів і безпосередньо в Законі про медіа, і в неприйнятих змінах у Закон про кінематографію. Ці речі так само, очевидно, потрібно виправити, якщо ми справді хочемо, щоб Закон про медіа був інструментом зміцнення і забезпечення українського інформаційного поля.

Четверте. Необхідно захистити всі норми чинного законодавства про перелік осіб, які створюють загрозу національній безпеці. Цей механізм діє протягом семи років. Він діє, він засвідчив свою дієвість. За спробою його ревізії стоять сили, зацікавлені в поверненні гастролей і особливо фільмів та серіалів за участю російських акторів. Ми 2 роки тому з вами чітко ухвалили на комітеті рішення: вилучити з законопроекту 126-у статтю, яка передає цей перелік Нацраді і встановлює вкрай вузькі підстави з включення в нього осіб, що загрожують нацбезпеці, і вилучають всі інші місця з проекту, де є спроба чіпати перелік.

Але сьогодні ми знову бачимо в проекті цю саму 126-у статтю, яку ми з вами домовилися і це було питанням нашого компромісу, бачимо купу змін, в тому числі руйнівні зміни в Закон про кінематографію, які зводять цей важливий механізм нанівець. В такому вигляді перелік більше захищає російських акторів, артистів-рашистів від включення до нього, аніж

українську державу, її інформаційний простір від потрапляння їх на українську територію.

Не кажучи вже про те, що включати чи не включати поданих СБУ осіб в перелік голосування Нацради без жодної відповідальності, якщо таке включення не набере голосів. Це ми прекрасно розуміємо, що це, на жаль, працювати не буде. Завідома вводиться певний механізм, який дозволить по суті перетворити дієвий інструмент – цей так званий "чорний список" – перелік, перетворити його в абсолютно недієвий.

Цього року ми вже мали дискусію про перелік при ухваленні Закону 2310 і чітко вирішили, (знову-таки, це вже свіже наше з вами рішення, яке чомусь зараз знову-таки ставиться під сумнів), отже ми з вами вирішили, нагадаю, що ми зберігаємо всі існуючі механізми, які діють в цьому переліку, але передаємо його ведення від Мінкульту до Апарату РНБО. До чого тут взагалі Нацрада? Адже перелік стосується далеко не лише медіа, перелік стосується гастролей, концертів, кінопрокату і так далі. Де тут сфера діяльності Нацради я не розумію. Знову-таки, ці аргументи я вже викладав в дискусії і не тільки я, і зараз ми знову повертаємося до того, абсолютно нівелюючи результати продуктивних наших з вами обговорень.

Не кажучи вже про те, що в Нацраді представлені висуванці, в тому числі цих медіахолдингів, які знімали серіали з артистами-рашистами, що вони будуть не зацікавлені в тому, щоб відпрацьовувати цей інструмент. Нацрада за законом і так має право вносити подання на включення в перелік усіх, кого вважає за потрібне, і Мінкульт, а з жовтня цього року Апарат РНБО зобов'язаний автоматично включати цю людину в перелік. Але на відміну від Служби безпеки України, Нацрада цим правом майже не користувалася. І тому переводити зараз цей інструмент на Нацраду, знову-таки, це, на жаль, перетворювати цей інструмент у абсолютно зайвий і недієвий інструмент, який зараз надзвичайно потрібний.

126 стаття і всі норми в тілі проекту про медіа, у змінах в Закон про кінематографію та інших законів, які змінюють чине законодавче поле щодо переліку, мають бути вилучені. Це питання врегульоване, зокрема і розробленим нами законом 2310 від 19 червня цього року, всі норми якого мають зберігатися в повному обсязі. Це мої загальні зауваження.

І я б хотів, якщо далі буде рухатися наше обговорення, все-таки щоб ми перейшли вже до конкретних норм конкретних статей, де оці зауваження є оформлені в конкретні пропозиції, що робити для того, щоб усунути ці неузгодження, які для мене особисто, я переконаний, що для багатьох інших депутатів будуть показником того, чи підтримувати даний законопроект, чи не підтримувати.

Дякую за увагу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Володимире.

Будь ласка, Микола Леонідович Княжицький.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

По-перше, я хотів би подякувати насправді робочій групі і пану Бурмагіну за велику роботу над законом. Там дійсно є дуже багато позитивних речей.

І ще раз хочу сказати, що, наприклад, мої зауваження, вони не стосуються жодним чином обмежень повноважень Нацради, скоріше, навпаки, їхніх збільшень. І ці зауваження не стосуються роботи цієї Нацради чи наступної, яка буде. Я абсолютно переконаний, що Нацрада має бути незалежною. Дійсно в цей закон внесені деякі норми, які збільшують цю незалежність. Але разом з тим нам треба не забувати, що зараз діє закон, який називається Закон про місцеве самоврядування, відповідно до якого Президент чи Верховна Рада можуть в будь-який час і без причин звільнити будь-кого, кого вони призначають, в тому числі й членів Нацради. Тому я

переконали, що в Перехідних положеннях цього закону треба обов'язково вказати, що ці норми не розповсюджуються на регулятора, тому що це в такий спосіб повністю підриває незалежність регулятора.

Хотів ще попросити пана голову, якщо все ж таки буде голосування за це, оскільки закон дуже великий, поправок дуже багато, хочу вам сказати, що немає змін до Регламенту, які би якось регулювали те, що розгляд євроінтеграційних законопроектів може довше продовжуватися. Про це говорили, але законодавчо це жодним чином не врегульовано. Але ніхто не забороняє нашому комітету запропонувати збільшити, там не можна зменшувати розгляд поправок, менше ніж 7 днів, але збільшити цей час, не на 14 днів, а хоча б на 28 ми можемо. Я буду просити пана голову ставити на голосування такий пункт щодо збільшення розгляду. Це єдиний спосіб, щоб ми збільшили час для розгляду законопроекту, тому що там дійсно є досить багато різноманітних зауважень.

Тепер щодо зауважень. По-перше, фінансова прозорість в цьому законопроекті істотно спрощена порівняно з тим, як це було написано раніше в 2020 році. Якщо в первісних змінах йшлося про виявлення російського фінансування, то зараз по суті беззубі звіти або аудит цього абсолютно не замінюють. І чим для прозорості джерел фінансування допоможе аудит, який за законом лише підтверджує відповідність бухгалтерського обліку чинним стандартам, взагалі незрозуміло. Таким чином фактично ця частина вихолощена, яка дасть змогу російському капіталу впливати на українські медіа. Заборони медіа держави-окупанта виписані теж не дуже добре. Принаймні треба надати права, як визначати медіа окупанта. В законопроекті навіть немає визначення "іноземний медіасервіс", через що говорити про те, що їх буде легко застосовувати дуже складно. Стаття 3 містить перелік критеріїв для визначення юрисдикції і за ними виходить, що російські медіа взагалі виходять з-під регулювання цим законопроектом. А це надзвичайно

важливо. Є багато запитань до онлайн-медіа. Визначення онлайн-медіа – це медіа, яке діє в онлайн-форматі. Це в принципі досить обмежене визначення.

Законопроект не враховує ще цілу низку інших законів, які були прийняті після 2022 року. Наприклад, Закон про електронні комунікації 2021 року, він регулює діяльність постачальників електронних комунікаційних послуг в сфері медіа. Зокрема там визначаються підстави для відмови у наданні електронних комунікаційних послуг для телебачення і радіомовлення. І ці підстави повністю суперечать тому, що викладено в цьому законопроекті. Очевидно, це треба привести у відповідність для того, щоб не було колізій.

Є у нас Закон про адміністративну процедуру 2022 року, який регулює прийняття всіх адміністративних рішень, крім судових, оскарження публічних закупівель і деяких інших. Там визначаються права учасників адміністративних проваджень, процедура звернення до адміністративного органу для прийняття рішення, висуваються вимоги до мотивувальної частини рішень, наслідки неотримання цих вимог, порядок оскарження. Це теж в цьому законі взагалі не враховано і суперечить чинному закону.

Є Закон про публічні електронні реєстри 2021 року, який встановлює правила функціонування, адміністрування, взаємодію реєстрів, обов'язки держателів реєстрів тощо. Законопроект в частині функціонування реєстру суб'єктів в сфері медіа взагалі не враховує ні сучасну законодавчу термінологію, ні передбачені законопроектом підстави для внесення записів і їхній статус.

Врешті-решт цей закон суперечить так підтриманому владою Закону про деолігархізацію, який каже, що Національна рада має встановлювати і, мабуть, контролювати порядок проведення перевірки ділової репутації покупця медіа. В цьому законі цього теж немає.

Зміни до медійного законодавства 2022 року. Йдеться про пов'язані з протидією – те, про що говорив пан Володимир – проросійській пропаганді

обмеження на російську музику і передачу роботи медіа сервісів. Ці зміни, очевидно, мають переноситися в цей проект фактично дослівно, можливо, з мінімальною адаптацією... *(не чути)* протидії російській агресії.

В час, коли ми це питання розглядаємо, це взагалі для нас ключовий блок. Важливо, щоб законопроект повноцінно регулював відповідні питання. Натомість законопроект не дає відповіді, що таке "іноземне лінійне медіа", що таке "медіа держави-агресора". Критерії – місце реєстрації, як ми добре знаємо, не завжди спрацьовують в умовах гібридної війни. При цьому в статті 5 ми зобов'язуємося не обмежувати ретрансляцію іноземних медіа з країн-членів ЄС, хоча точно знаємо випадки, коли там Russia Today чи інші медіа реєструються на Кіпрі або в якихось інших юрисдикціях і отримують їхні ліцензії. І вони, ці російські медіа, прикриваючись європейськими ліцензіями, зловживають свободою слова і поширюють інформацію, яка фактично розпалює війну.

В первісних редакціях законопроекту непогано були виписані вимоги (те, про що я вже говорив) до фінансової прозорості і заборона на фінансування країною-агресором українських медіа. Зараз вони фактично випали. Ми теж будемо наполягати на імплементації правил законопроекту 2072 щодо вдосконалення механізмів забезпечення прозорості власності і фінансування аудіовізуальних ЗМІ.

Те саме, як вже говорив пан Володимир, стосується складання "чорних списків". Зараз в проекті це сформульовано в такий спосіб, що, наприклад, тур російського актора по окупованому Криму або Донбасу взагалі вже зараз перестав бути підставою для внесення його в цей перелік.

Питання щодо ліцензування теж варто привести у відповідність до Закону про ліцензування. Ліцензування мовлення виведено з Закону про ліцензування певних видів діяльності. При цьому принаймні в частині загальних визначень, що таке ліцензія, видача ліцензії, зупинення ліцензії, не може бути ситуації, коли базові питання для всіх ліцензій визначаються за

одними правилами, а для медіа, раптом, за іншими. Тим більше, це шкодить і законопроекту. Наприклад, в проекті багато разів згадується про зупинення ліцензії, але при цьому не розкривається, що це таке, які правові наслідки, хто як контролює запровадження та виконання відповідних рішень, тоді як Закон про ліцензування всі ці відповіді містить. За чинним законом ліцензія взагалі розглядається як право на провадження діяльності. Тоді як законопроект по-старому пропонує розглядати як документ, який ліцензіат повинен прогресивно викачувати з реєстру.

Онлайн-звіт. Якщо Закон визначає предметом врегулювання онлайн-ЗМІ, то теж, як я вже про це говорив, мають бути чітко виписані критерії. Проблема є вже на рівні визначення онлайн-медіа. Такою вважається особа, яка поширює, як я вже говорив, інформацію в онлайн-медіа. Що таке "онлайн-медіа" законопроект насправді не розкриває. Таким чином питання, кого саме планується регулювати, законопроект пропонує віддати на відкуп виключно регулятору. А вже регулятор має розібратися, що прийняв закон, і таким чином постійно будуть виникати колізії: має право регулятор якісь медіа регулювати чи ні.

Дуже важливий пункт, який стосується телеканалу "Рада". Від самого початку телеканал "Рада" діяв як бюлетень, який виключно транслює засідання парламенту і комітетів. Зараз ми знаємо, що з нього, по суті, зробили звичайний державний інформаційний канал. Очевидно, в Європейському Союзі інформаційних державних каналів немає, як і загалом державних каналів, і про це вказувалося і в резолюціях Європарламенту щодо України, від чого Україна давно вже відмовилася, як ви пам'ятаєте, багато років тому. І ми думали, що ми вже остаточно від цього відмовилися.

Якщо ми відступаємо від своїх європейських зобов'язань і робимо державний канал, то в чому відмінність цього державного каналу від інших телевізійних каналів? Чому для нього робляться виключення загального регулювання в законопроекті? Чим ці виключення зумовлені? Крім того,

якщо місцеві суспільні мовники за законопроектом зобов'язані транслювати сесії місцевих рад, то телеканал "Рада" таких зобов'язань відносно засідань парламенту не має. Зараз про це багато говорять в парламенті, а тут взагалі виходить, що ми створюємо ще один державний канал, який навіть під дахом парламенту парламент не ретранслює.

Структура власності. За час, що пройшов після розробки законопроекту, прийняті зміни до Податкового кодексу в частині ідентифікації контрольованих іноземних компаній (КІКів). Правила визначені в Законі про протидію відмивання коштів. В Плані відновлення України, який презентовано в липні в Лугано, йдеться про імплементацію ще одного пакету законодавства для визначення бенефіціарів. Відповідні методики теж потрібно проаналізувати і імплементувати в Закон про медіа.

Крім того, раніше в проекті була виписана насправді хороша процедура дослідження структури власності. Зараз вона порізана. Повноваження Нацради тут зменшені, а ми виступаємо за збільшення повноваження Нацради. Мовник, структура власності якого не переконала Нацраду в прозорості, за новою редакцією не має права виправити ситуацію і подати на перегляд рішення. Це ще одна проблема.

Є проблема з УПП або з універсальним медіа-сервісом. В частині функціонування універсального медіа-сервісу замість УПП є невідповідність вимогам законодавства про суміжні права. Оскільки в даному випадку йдеться про ретрансляцію програм, провайдери можуть це робити лише за умови укладення договору. Це вимога Римської конвенції. Натомість законопроект пропонує відійти від вимоги міжнародного договору і дозволити ретрансляцію без договору. З нашої точки зору, це, звичайно, є помилкою.

Крім того, входження до складу програм універсального медіа-сервісу телеканалу "Рада", який не транслює засідання парламенту, а отже, по суті, є звичайним інформаційним мовником, є, як мінімум, незрозумілим. За таких

обставин надання йому переваг перед іншими інформаційними мовниками суперечить Конституції, яка забороняє надавати привілеї державним підприємствам. Теоретично можна було б забезпечити присутність в пакетах інформаційних мовників, як це передбачено прийнятим 16 серпня законопроектом 7686. Але в цьому законопроекті це теж не враховано.

Наступна норма: право на відповіді і спростування. Ці питання насправді регулюються цивільним законодавством, Цивільним кодексом і Законом про інформацію. Порядок розміщення спростування не повинен бути предметом Закону про медіа. Це питання цивільних правовідносин. Немає сенсу вводити його в Закон про медіа, який встановлює саме публічні відносини. Тим більше, що законопроект випишує дані питання помилково. Наприклад, якщо медіа повторює інформацію, поширену держорганом, дослівно, вона не несе відповідальності за її достовірність. А якщо змінює хоча б слово, то відповідальність несе в повному обсязі. Це є дивно, оскільки значення має лише питання достовірності факту. Тобто йдеться не про дослівність інформації, а про точність самого факту. Якщо йдеться про точність факту, то не повинно бути різниці в наборі слів, якими цей факт описано.

Анулювання ліцензії. Законопроект не містить чіткості в ключовому питанні анулювання ліцензії. Відповідні норми розкидані по всьому тексту законопроекту, через що можна дійти до різних висновків стосовно того, хто саме може ліцензію анулювати. Або це Нацрада робить, або суд за позовом Нацради. І тут є суперечності в самому тексті закону.

Взагалі не дуже вдалим є спосіб викладення цього законопроекту, коли норми про одне і те саме розкидані по всьому тексту. Це стосується анулювання, функціонування е-реєстру, застосування санкцій, багатьох інших норм. Відповідні норми варто сконцентрувати в одному місці і не повторювати багато разів, щоб потім, у випадку зміни підходів, не треба було змінювати закон в декількох місцях.

Дякую. Це лише частина зауважень, які ми підготували за, в принципі, цей короткий додаток. Хочу ще додати, що це дійсно далеко не всі зауваження. Бо якщо ми перейдемо до постатейного розгляду, то в нас насправді будуть зауваження до кожної статті. І ми будемо очевидно ці зауваження готувати. Ці зауваження не можна виправити в другому читанні. Тому якби ми зараз вислухали це все, швидко зібралися, протягом тижня хоча б з робочою групою, членами комітету, з Нацрадою змогли б привести це у відповідність, то ми б абсолютно безконфліктно прийняли цей законопроект і швидко би його затвердили.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Миколо Леонідовичу.

Ну, колеги, слухайте, ми ж над цим законом працюємо з вами з 2019 року. Тому був час.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Але були зміни після 2020 року, всі зміни, про які я говорю, це інше законодавство. Ми над цим не працювали.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, ну врешті, слухайте, ну тут багато враховано зауважень було, які поступали і в 2020 році, і в кінці 2019. Ну колеги, давайте ж будемо якось ставитися коректно до тієї роботи, яка зроблена.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я абсолютно коректно висловив свої зауваження...

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, я знаю і ціную всі ваші пропозиції. Вони завжди серйозні. Там можна з ними погоджуватися, можна ні, але вони завжди по справі.

Значить, колеги, хочу зараз звернути вашу увагу на певні речі, користуючись правом головування.

Перше. Те, на що звертав увагу Володимир В'ятрович. Щодо списків. Ну ви почули позицію міністерства. Почули позицію міністра. Я думаю, що це питання, ми можемо зараз не витратити на нього час, оскільки, бачите, позиція міністерства збігається з тими зауваженнями, які зараз робив пан Володимир. Хоча принагідно хочу звернути увагу, що там, не дивлячись на те, що система працює, як пан Володимир слушно зауважив, але були там проблеми з тими списками. Ми чудово пам'ятаємо, як там люди з'являлися, потім зникали, потім знову з'являлися, і не завжди було зрозуміло і нам, депутатам, і громадськості, що там відбувалося, на яких підставах. Пам'ятаємо також про те, що були прецеденти не за нашої навіть каденції, а раніше, коли довелося прибирати звідти західного виконавця, який зібрався іти до ЄСПЛ. Тому, друзі, я позицію міністерства поважаю, так само, як і позицію Володимира В'ятровича і те, що казав Микола Княжицький під час розгляду ще закону Федина-Санченка, але тим не менше будемо дискутувати.

Далі. Є важливе зауваження у мене пана Володимира щодо фільмів. Ми вчора перевірили, і в першій частині, де у нас визначення термінів, фільм є, так би мовити, приватним випадком (тобто розумієте, що я маю на увазі) програми або телепрограми, що повністю відповідає Європейській директиві, колеги, термінологія повністю приведена у відповідність до директиви, тому коли ви кажете, що фільми виводяться – ні, це просто фактологічно неправильно. Будь ласка, звертєся з першим ... *(не чути)*

Фільм є приватним випадком програм. Колеги, звертаю увагу – термінологія повністю відповідає директиві, там не може бути жодних фантазій. Фільм – є приватний випадок програми.

Далі. Я абсолютно не погоджуюся, що там якимось чином обмежується використання мови. Були зауваження, на які звернув увагу пан Володимир

щодо такого формулювання, воно там по тексту іде по всьому пов'язано, що інформація, символіка і так далі з метою виправдання злочинного характеру націонал-соціалістичного або комуністичного або нацистського режиму Росії сучасної – також ми це проаналізували. Кажу, що точно я не хочу, я на цьому наполягаю, щоб ми ставали такими самими як росіяни, які блюють в документальних фільмах зображення свастики чи червоної зірки. Тому, колеги, коли ми кажемо "виключно", то ми маємо на увазі саме те, що ми маємо, бо у всіх документальних, художніх, у новинах ми, звичайно, показуємо цю символіку, ми, звичайно, даємо їй оцінку, і, безперечно, ми підкреслюємо, що вона використовується в злочинних цілях.

Про фільми і перелік ми з вами зазначили.

В'ЯТРОВИЧ В.М. А що з цілим блоком, власне, регулювання, яке з закону вже Санченка і Федіни, який випав абсолютно з цього законопроекту? Тобто все, що ми напрацьовували, зараз, вибачте, "пішло в топку".

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні, пане Володимире, він не випадає абсолютно. Це пов'язано з тими самими "чорними списками". І як бачите, у вас співпадає точка зору з міністерством. І я кажу, що я готовий це дискутувати, бо я не повністю згоден і вами, і з міністерством, хоча приймаю логіку. Ми це ще під час розгляду закону Федіни-Санченка мали цю дискусію, готові до неї повернутися, але, бачите, у нас тут фактично трохи різні думки з цього приводу. Я вважаю, що система має бути все ж таки більш прозорою.

Дивіться, в цій робочій групі в нас працювало багато абсолютно незалежних медіа-юристів, ви ж це знаєте, представників різних громадських організацій. І не ми формували цю групу, вона була сформована Радою Європи. Вони неодноразово звертали нашу увагу, що там є там є ризики, що система "чорної скриньки"...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, я трошки по інше. Можна я уточню про що я саме говорю?

ПОТУРАЄВ М.Р. Так.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Отже, є положення закону, який ми з вами вже ухвалили, цитую його дослівно: "Публічне виконання, публічний показ, публічна демонстрація, публічне сповіщення (доведення до загального відома, в тому числі через будь-які засоби зв'язку таким чином, що будь-яка особа може отримати до них доступ з будь-якого місця, в будь-який час власним вибором) фонограм, відеограм, музичних кліпів, які містять зафіксоване виконання музичного недраматичного твору з текстом, здійснене співаком (співачкою), який був у будь-який період після 1991 року громадянином держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, за винятком колишніх громадян держави-агресора, які є або на момент смерті були громадянами України і не мають громадянства держави-агресора, та/або вироблені фізичною особою та/або юридичною особою, яка на момент їх оприлюднення була, відповідно, громадянином або зареєстрована в державі, яку в будь-який час визнано державою-агресором, крім винятків, визначених частиною другою статті 15 Закону України про культуру". Це норма, внесена нами законом 2310 в Закон про телебачення і радіомовлення. Її немає в Законі про медіа. Тобто якщо ми ухвалюємо Закон про медіа без цієї норми, вона перестає діяти. Відповідно всі наші гарні дискусії, всі наші напрацювання цієї весни, коли ми опрацьовували законопроект, а тепер вже закон Федина- Санченка, вони просто втрачають чинність. Можна пояснити навіщо це робиться?

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, абсолютно згоден. Тому нам ніяк не можна приймати Закон про медіа в другому читанні без урахування цих норм.

В чому проблема, пояснюю. Проблема в тому, що нам з вами треба сісти, приділити цьому час і відпрацювати такі зміни і до закону Федина-Санченка, і до цього. Тому що я провів консультації, не лише я, встановити громадянство майже неможливо. У нас, до речі, ця тема впливала під час обговорення. Нам треба подумати і разом з представниками Служби безпеки України напрацювати такий механізм, щоб встановлення громадянства стало можливим для нас. У нас там є проблеми, ця норма не завжди буде спрацьовувати, а цього вкрай не хотілося б. Тому нам треба буде внести і в той закон зміни, і сюди до другого читання.

Колеги, я повністю підтримую пропозицію Миколи Леонідовича, щоб рекомендувати Верховній Раді збільшити термін на подання поправок і їхній розгляд, тому що дійсно ми не зможемо, Микола Леонідович слушно зауважив, що так, ми планували, що будуть зміни до Регламенту, їх поки що немає. Але поки що їх немає, я думаю, що варто рекомендувати Верховній Раді збільшити терміни. Чому? Тому що ми все одно не зможемо голосувати без висновку і рекомендацій Європейської комісії. Тому, колеги, я вважаю, що ми достатньо серйозно розпочали дискусію, ніщо нам не заважає її продовжувати, обговорюючи зміни до другого читання. І тому зараз я ставлю на голосування пропозицію.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Пане голово, я вважаю, що ми маємо продовжити обговорення щодо першого читання. Так як перед початком нашого обговорення я заявив, що у мене був загальний висновок, далі я хотів, щоб ми пройшлися по конкретних статтях. Це називається ретельне обговорення законопроекту, а не давайте щось знову, а потім будемо решту думати, що ми будемо робити між першим і другим читанням. Це дуже несерйозно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, ми достатньо багато часу витратили.

(Загальна дискусія)

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ми навіть не починали постатейне обговорення.

ФЕДИНА С.Р. Пане Микито, перш за все я би дуже просила дати слово Тарасу Шамайді, тому що він має слушні зауваження. І дуже прошу, зокрема, і мій час використати, щоби він міг сказати.

Але я ж також маю одне дуже коротеньке зауваження. Дивіться, і щодо закону Федина-Санченко, і щодо тих багатьох законів, які вже були прийняті і які вже діють, я розумію, що там можуть бути якісь колізії, які треба буде узгоджувати, але всі ці колізії краще виправляти вже в другому читанні. Тому в першому мали би включені ті норми, які вже діють. Бо так буде виглядати, що ми будемо між першим і другим читанням в Законі про медіа створювати нові норми, хоча вони вже діють і вони є ефективними.

І якщо ми зараз, наприклад, за декілька днів вставимо те, що просто випало. Я вірю, що це випало через те, що дуже великий законопроект. І тоді в перше читання ми вносимо вже абсолютно консолідовані позиції, враховуючи те, що вже діюче, а між першим і другим будемо доопрацьовувати технічні моменти. Дякую.

І дуже прошу дати слово Тарасові.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я, пане Тарасе, вибачаюсь, якщо щось, бо я побачив з виступу Володимира В'ятровича, що він озвучив значну частину ваших зауважень, тому я думав, що в цьому немає необхідності. Але оскільки пані

Софія люб'язно хоче поділитися з вами своїм часом, будь ласка, пане Тарасе, вам слово.

ШАМАЙДА Т.А. Дякую, пане Микито. Дякую вам, пані Софіє.

Я перш за все хочу сказати, що всі, хто уважно слухав і презентацію пана Бурмагіна, і те, що говорив міністр культури, і якщо ви читали наші пропозиції, ви чітко побачите, що наші пропозиції, спільноти "Мови об'єднує", жодним чином не заперечують нічого, сказаного паном Бурмагіним, не заперечують нічого, сказаного міністром культури. І щодо жодної з наших пропозицій у таблиці, яка надіслана віцепрем'єром Стефанішиної, яка є у депутатів, немає взагалі висновків ні позитивних, ні негативних. Тому що ці пропозиції стосуються тих норм законопроекту про медіа, які не мають взагалі відношення до європейської інтеграції і до вимог ЄС, а це пропозиції, які базуються на нашій нещодавній заяві, яка називається "Ні – розмінуванню культурного кордону з Росією!".

Тому що по суті під приводом євроінтеграційного закону в цей законопроект, його оновлену версію, включені речі абсолютно неприйнятні, які погіршують становище української мови і погіршують захист інформаційного простору.

І це чотири блоки. Я підкреслюю, що жодна наша пропозиція не спрямована на якісь нові норми, на щось, що ми хочемо придумати. Ми хочемо виключно захистити ті речі, які вже є в чинному законодавстві. Ті речі, які є в чинному законодавстві, їм іноді багато років або внесені нещодавно, і Закон про медіа їх відкидає. Є абсолютно поставленою з ніг на голову пропозиція знищити в першому читанні ці норми дуже важливі, які стосуються захисту інформаційного простору чи мови, і пропонувати поправками до другого читання наново боротися, наново боротися депутатам за те, що вже діє в законодавстві.

Перший блок - це те, що було передбачено у висновку комітету від 2020 року, від 14 липня. Ну дійсно, цей же висновок був не просто так зроблений, так? Ці 9 пунктів - це саме ті пункти, якими комітет вирішив захистити мовні норми, тому що в редакції 2020 року погіршувалися мовні норми. Наприклад, дозволялося безкарно порушувати частково квоту на українські пісні і інші важливі речі були в цьому законопроекті.

І тому комітет ухвалив ці 9 пунктів. Логічно, що 2 роки працюючи над новою редакцією, треба було перш за все врахувати ці 9 пунктів. Але вони не враховані. Тобто залишається погіршення порівняно з чинним законодавством, порівняно з тими нормами, які є в Законі про медіа, пробачте, які є в Законі про телебачення і радіомовлення чи в інших законах.

Тому перший блок наших пропозицій полягає в тому, щоб врахувати всі ці пункти, які наш, ваш же гуманітарний комітет ухвалив у 2020 році.

Другий момент. Дійсно, це діюче законодавство включає ще закон 2310. Закон 2310 - це важливе досягнення. Він розроблявся цим комітетом, обговорювався цим комітетом. І він чітко заборонив виконання зокрема музичних творів, фонограм громадян держави-агресора. От те формулювання, яке Володимир В'ятрович зачитав якраз нещодавно. Це формулювання, яке внесено зараз, воно є чинним, воно внесено в Закон про телебачення і радіомовлення. Воно випало з Закону про медіа. Ну абсурдно ж говорити, що ми його зараз викинемо, а ви давайте до другого читання подавайте поправки, можливо наш комітет їх схвалить і можливо вони наберуть 226 голосів.

Шановні депутати! Це є відкат назад, це є по суті скасування в першому читанні вже чинних норм, які стоять на сторожі нашого інформаційного простору. Тому це просто неприпустимо, на нашу думку. І у нас подані всі пропозиції в текстовому форматі. І звичайно, якщо не робити гонку таку, так, а просто день-два витратити на те, щоб в робочому режимі внести зміни в той текст, який пропонується на перше читання, внести ті

зміни, щоб узгодити його з чинними законами, в тому числі з нещодавно прийнятим конституційною більшістю, я наголошую, законом, жодного голосу не було проти закону 2310 в парламенті.

Те саме стосується переліку осіб, що загрожують нацбезпеці. Значить, цей перелік, дійсно, він не є бездоганим, цей механізм, але він дійсно засвідчив за 7 років свою ефективність. І те, що пропонується в 126 статті і супутніх змінах зараз, це є наймовірне пониження рівня захисту інформаційного простору, тому що, по-перше, вводиться вузький перелік підстав для включення в перелік, тобто це захищає по суті цих артистів-рашистів, якщо вони під підстави не підпадають, їх ніхто не може включити уже в перелік, навіть якщо вони сильно загрожують національній безпеці.

По-друге, колегіальний орган, тут уже говорилося, якщо не набирає 5 голосів Нацрада, а набирає 2 чи 3, ну розумієте, це все одно, що Верховна Рада чи уряд би голосуванням включав в перелік, зараз є персональна відповідальність міністра культури, так, за включення, який зобов'язаний включити. З жовтня це передається в РНБО, де є персональна відповідальність секретаря РНБО за законом 2310. Нацраді передавати це і голосуванням вирішувати це неприйнятно. Вже я не буду зупинятись на питанні, в яких медіа-групах працювали деякі члени Нацради і які знімають ці серіали з артистами-рашистами. Тут конфлікт інтересів явний. І взагалі це не є перелік стосовно медіа простору, як його намагаються перейменувати. Це перелік, який стосується гастролей, кінотеатрів, концертів, будь-якої діяльності цих людей.

Тому велике прохання і великий заклик не чіпати перелік, так як комітет це постановив у 2020 році, так як це написано було в проекті постанови, зареєстрованій буквально 27 липня паном Потураєвим і іншими депутатами. Не чіпати перелік. І так само, як це в законі 2310, де сказано, що весь механізм залишається. Єдине, що передається на прохання пана Ткаченка, від Мінкульту. От це, власне, те саме, що й говорив Ткаченко,

Міністр культури сьогодні, воно ж уже є в законі. Тобто СБУ цим буде займатися, при бажанні - також Нацрада і Мінкульт, а РНБО буде фіксувати і вести цей перелік. Тобто нам для цього не потрібно ніяких змін. І "білі списки" тут взагалі ні до чого, тому що не фігурують ніякі "білі списки" в Законі про медіа.

Тому прохання врахувати наші пропозиції в цій частині, по-перше, 9 пропозицій, які комітет ще в 2020 році ухвалив, дослівно вони подані в нашій таблиці, врахувати в першому читанні, щоб не боротися за них наново. Так само в першому читанні вилучити всі зміни, які стосуються переліку. До речі, у змінах до Закону про кінематографію теж у 15 статті по суті зараз цим оновленим текстом викреслюються ті речі, які стосуються переліку, які стосуються РНБО, які щойно в червні ухвалені конституційною більшістю голосів. Прохання цього не робити. І в Законі про кінематографію не робити таких змін аж.

Так само в статті 15.1 Закону про кінематографію відмовитися від повністю нової редакції цієї статті, тому що по суті в ній таким чином відкривається дорога до пропаганди, до популяризації органів держави-агресора. Це випадає з 15.1 статті, розумієте? Не можна цього робити.

І тому прохання велике стосовно цих 4-х блоків, стосовно чинного законодавства, яке вже ухвалене, яке діє в Законі про телебачення і радіомовлення, в законі 2310, в Законі про пресу і так далі, зберегти це і включити в перше читання, а не по суті скасовувати це. Так, це є ревізія, це є відкат назад, це є стирання культурного кордону з Росією, те, що говориться в нашій заяві.

І тоді казати, що ви давайте подавайте поправки, можливо, ми їх врахуємо, ну я вважаю, що просто жоден депутат, який поважає, депутати, які поважають самі себе, закони, за які вони місяць-два тому щойно голосували, вони не можуть підтримувати в першому читанні такий проект без внесення цих змін.

І по цьому ще раз підкреслюю, я абсолютно підтримую все, що сказав у презентації пан Бурмагін, тобто все, що потрібно для Європейського Союзу, власне, у нас немає до цього жодних зауважень і ми зацікавлені в ухваленні Закону про медіа, але не використання цього закону для розмінування культурного кордону з Росією. Просимо в першому читанні включити в текст ці пропозиції, що безумовно збільшить тільки підтримку цього проекту в залі і полегшить його ухвалення і не буде шкодити національним інтересам України.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександр Ткаченко – міністр культури й інформаційної політики, будь ласка. І далі будемо рухатися. Олександрє Владиславовичу!

ТКАЧЕНКО О.В. Перепрошую. Раз пан Тарас мене згадав. Пане Тарас, цей закон набагато ширший, ніж новела, присвячена заборонам. І там її унормувати, в принципі, з усіма іншими законами нема питань при другому читанні. Я не думаю, що тут хтось з присутніх відноситься до тих, хто зараз буде казати, що намагається зменшити вплив держави-агресора.

ШАМАЙДА Т.А. Ну, це факт, це текст закону.

ТКАЧЕНКО О.В. Ці зміни не варті того, щоб затримуватись. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, колеги...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ми всі визнаємо, що в теперішньому тексті справді буде послаблення захисту українського інформаційного поля. Але давайте ми

з цим розберемося до другого читання, бо, колеги, ну, це абсурд. Навіщо ми засадничо зараз вносимо якісь речі, які роблять нас слабшими?

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, ні перепрошую, Володимире. Ну, різні точки зору стосовно цього питання.

ФЕДИНА С.Р. Але насправді, чому ми не внесли ті норми, які вже діючі і які ви пропонуєте нам внести між першим і другим читанням? Чому вони не внесені як базові?

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги!

ФЕДИНА С.Р. Ну, потім поправками буде голосуватися, не голосуватися. В результаті ми половину їх радче втратимо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Софія!

В'ЯТРОВИЧ В.М. Мова іде не про якісь ідеї, а мова іде про положення чинного законодавства.

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас є там одна проблема. Дивіться, я ще раз підкреслюю, одна, яку треба вирішити. І ми не вирішуємо її або до 25-го, або до 31-го, це встановлення громадянства. Це треба ретельно опрацювати, бо це стосується і Закону Федіни-Санченка...

ФЕДИНА С.Р. Ні, це є один закон 2310. А в інші положення, які стосуються мови...

ШАМАЙДА Т.А. Чого ж до другого читання тоді?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Давайте цю проблему будемо вирішувати до другого читання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, одну хвилиночку! Це єдина історія, яка там умовна, як пан Тарас каже.

ФЕДИНА С.Р. Ну, пане Микито, дивіться, Микола Леонідович з десяток перерахував питань.

ПОТУРАЄВ М.Р. Далі. Пане Тарас, там у вас зауваження щодо мови, вибачте...

В'ЯТРОВИЧ В.М. У мене зауважень на 21 сторінку, а ви кажете, це єдина? На 21 сторінку. Давайте ми їх розглянемо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, слухайте, пане Володимире! Я працює з тим, що я отримав. Я отримав від "Мова об'єднує". Ми вчора над ними працювали 3 години. Ще раз, колеги, щодо переліку – раз. Ви чули міністра, він з вами погоджується фактично. *(Шум у залі)* Назва переліку. Там буде або такий самий, або у нас там є пропозиція "перелік щодо осіб, які загрожують нацбезпеці і медіапростору". Можна так. Може, поставимо – залишити, можна додати просто, яка була пропозиція в цьому законі. Тобто не новий робити, а старий навіть за назвою, просто там ще додати, щоб було зрозуміло, що він і про нацбезпеку, і про медіапростір. Це пропозиція.

ШАМАЙДА Т.А. Зміна назви створює, вибачте, суперечності вже з законодавством, з підзаконними актами...

ПОТУРАЄВ М.Р. Тому насправді ми вчора вирішили, що краще не чіпати насправді.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ну так а чому ми зараз будемо приймати до першого читання текст, в якому нема цих змін? Микито!

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире!

В'ЯТРОВИЧ В.М. Зараз ми проголосуємо в першому читанні текст, який передбачає зміни, внесення змін до переліку. Навіщо ми це зараз робимо? З тим, що, можливо, ми до другого читання щось поміняємо? Ну, це абсурд.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми поміняємо спокійно до другого читання. Ми з вами на те і комітет – працювати і все це вирішувати.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ні, ми комітет на те, що мається можливість до першого читання зробити якнайкращий проект, ми маємо його робити зразу до першого читання, а не сказавши, що зробимо до другого.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, послухайте, повторю. Мене всі просили останні два місяці внести ті зміни, які доведуть цей законопроект, текст, який мав би розглядатися ще 2020 року, доведуть ці зміни до 100 відсотків співпадіння з директивою. Ми це зробили. Тепер...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Чинне українське законодавство вас не цікавить? Микито, ні, перепрошую! Ще раз це не наші програми, це не наші ідеї...

ПОТУРАЄВ М.Р. Я кажу...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я говорю про норми чинного законодавства. Тобто ви вважаєте, що можна зігнорувати норми чинного законодавство? Це взагалі протизаконно зараз ухвалювати такий текст в першому читанні навіть! Тому що він суперечить чинному законодавству.

ПОТУРАЄВ М.Р. ...нічого протизаконного в цьому немає. Це перше. Друге.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Норми, які ми зараз будемо голосувати, суперечать чинному законодавству, ще раз кажу. Суперечать напряду!

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, можна? Скажіть, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито, у мене ж були інші теж зауваження, які стосувалися прозорості фінансування, яким ми давно займалися і які тут теж вихолощені, і дуже багато інших норм.

Чи не правильніше було би нам зібратися в такому режимі, в будь-якому з робочою групою, з юристами і спокійно доробити цей проект. Поставити, прийти компромісу, десь наші колеги підуть на компроміс, десь ви підете на компроміс. І спокійно там за декілька днів прийняти проект, в якому ми всі зацікавлені, де немає якихось там, не буде принципових суперечностей, і спокійно його прийняти.

Ми ж пам'ятаємо, що було минулого разу. Чому цей закон не був винесений в зал? Він не був винесений в зал, тому що, в принципі, не вистачало на нього голосів. Чому не вистачало голосів? Бо були норми суперечливі. От зараз знову ми ставимо закон, потім будемо шукати голоси, потім будемо знову переголосовувати.

Ну хтось сказав чи ви прийняли таке рішення самостійно: "От треба обов'язково сьогодні зробити!""? Для нас же не сьогодні важливо, а результат. І якщо б ми його за тиждень затвердили максимум, а то й і скоріше, то ми б мали узгоджений проєкт без жодних проблем, як ми часто робимо. А так ми знову його відкидаємо.

Ясно, що ми будемо відстоювати свою точку зору і в залі, і з колегами, і з представниками фракцій, і з представниками Європейської комісії і будемо про це говорити і з громадськими об'єднаннями. Вони будуть шуміти, проводити мітинги, проводити заходи. Очевидно, чим це буде, що буде продовжуватися далі. А могли би 3 дні пропрацювати і зробити нормальний узгоджений проєкт. Це так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я ще раз хочу звернути вашу увагу, що, на жаль, ми маємо враховувати ще процедуру проходження таких законопроектів. Ще раз нагадаю, що процедура така, що, да, цей текст вже відправлений на експертизу. Якщо ми зараз там почнемо робити зміни, ми обнулимо вже розпочату експертизу.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, така процедура ще нічим не обумовлена згідно українського законодавства. Я перепрошую. На які саме норми закону ви покладаєтесь кажучи, що ми не маємо права доопрацьовувати цей законопроект? ...*(Не чути)* ...цей законопроект.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я ж про що і кажу, я до цього і закликаю, щоб ми його доопрацьовували спокійно. Але так, щоби не затримувати значно, значно затримувати проходження цього...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Якби ваша готовність була дослухатися до нас, ви би вже давно напевно узгодили ці норми...

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я не бачу...

В'ЯТРОВИЧ В.М. ...і сьогодні проголосували до першого читання. Ви цього не робите. Ви нам кажете, що "так, ми визнаємо, що ми зараз ідемо на порушення закону, але до другого читання"...

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми не йдемо на порушення закону, пане Володимире! Ми не йдемо на порушення закону. Не йдемо.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Прошу це зафіксувати. Низка норм законопроекту про медіа суперечить чинному в Україні законодавству, законам, які були ухвалені до сьогоднішнього дня 2022 року. Суперечить вже чинним нормам.

Ще раз, це не наші норми, це не наші забаганки, це чинне законодавство.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я ставлю на голосування рішення щодо схвалення доопрацьованої редакції законопроекту про медіа, яка роздана членам комітету на засіданні.

Хто за те, щоб підтримати доопрацьовану редакцію законопроекту про медіа, прошу голосувати.

Потураєв – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, хто проти?

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – проти.

ФЕДИНА С.Р. Федина – проти.

І прошу зафіксувати для протоколу, що сьогодні було обіцяно, що всі норми, які зараз діють і які визнані добрими, мають бути інкорпоровані поміж першим і другим читанням. А отже, якщо ці поправки подані не будуть підтримані комітетом, то це просто завідомо порушення закону і повністю суперечність законодавству.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Ще раз підтверджую під протокол, що ми це все-таки маємо зробити.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Скільки голосів проголосували... Пане голово, я би хотів, щоб ви підвели підсумки голосування.

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас, пане Володимире, більшість зараз була.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Скільки голосів було проголосовано "за"? Озвучте, будь ласка, цифри.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ви озвучте, будь ласка, хто за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, секретаріат, скільки голосів було подано "за"?

БАБЕНКО В.О. Вибачте, я відволікся. Мені телефонували. Я не порахував.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну не можна відволікатися, колеги.

КРИЖАНОВСЬКА Ю.О. Микито Руслановичу, в нас точно є 7 – за. Стосовного 8-го "за" я зараз перерахую. Але 7 – точно за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Можна озвучити, не перерахувати, а озвучити прізвища, хто за? Ну це нормальна процедура, нічого поганого в цьому немає.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, можна буде в стенограмі подивитися.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. В стенограмі не сказано. Ви не сказали як головуючий скільки "за". Ви маєте точно назвати цю цифру, а ми потім подивимося.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Скільки "за", скільки "проти", скільки "утрималися". Давайте будемо дотримуватися процедури.

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас 3 – проти, утрималися – немає.
Будь ласка, секретаріат.

БАБЕНКО В.О. Пані Ірина Степаненко, озвучте, будь ласка, по прізвищах.

КРИЖАНОВСЬКА Ю.О. Микито Руслановичу, можу я озвучити?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Це хто?

КРИЖАНОВСЬКА Ю.О. Це помічник пана Микити Потураєва Юлія.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, будь ласка, Юлія Крижановська.

КРИЖАНОВСЬКА Ю.О. Потураєв Микита Русланович – за. Кравчук – за. Сушко – за. Богуцька – за. Боблях – за. Скрипка – за. Божков – за. Санченко – за. Це 8 – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Хто проти і скільки утрималися?

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Отже, колеги, рішення прийнято 8 голосами за. 3 – утрималися. 11 депутатів.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я був проти.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я голосував проти.

ФЕДИНА С.Р. Я також голосувала категорично проти.

ПОТУРАЄВ М.Р. 3 – проти. Дякую.

Отже, колеги, наступне рішення, яке треба прийняти, це про направлення звернення комітету керівництву Верховної Ради України про відкликання законопроекту про медіа (реєстраційний номер 2693-д).

Хто за?

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Хто проти? Хто утримався?

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – утримався.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – утримався.

ФЕДИНА С.Р. Федина – утрималася.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Будь ласка, скільки голосів подано за?

БАБЕНКО В.О. За – 8. Утрималися – 3.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Отже, колеги, рішення прийнято 8 – за, 3 утримались.

Колеги, наступне рішення про подання схваленої доопрацьованої редакції законопроекту про медіа на реєстрацію з висновком комітету про прийняття його за основу із підтвердженням висновку комітету по альтернативному законопроекту 2693-2. Хто за?

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Хто проти? Хто утримався?

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – проти.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – проти.

ФЕДИНА С.Р. Федина – проти.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Отже, колеги, скільки за подано?

БАБЕНКО В.О. 8 голосів подано за. 3 – проти.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Отже, рішення прийнято 8 – за, 3 – проти.

Отже, наступне рішення, колеги, про призначення доповідачем на пленарному засіданні голову комітету Микиту Потураєва. Хто за?

Потураєв – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Хто утримався?

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – утримався.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – утримався.

ФЕДИНА С.Р. Федина – утрималася.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Хто проти? Таких немає.

Колеги, відповідно, за – 8 голосів.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане голово, продовження строків, будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так. Єдине, Миколо Леонідовичу, тут мені секретаріат писав, що треба це узгодити з керівництвом Верховної Ради. Ви ж більш досвідчений парламентар, ніж ми – там точно ми можемо це проголосувати?

БАБЕНКО В.О. У Регламенті – можна продовжувати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Не можна скорочувати, продовжувати можна.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре.

Колеги, у нас виходить...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. У нас було 14, давайте зробимо 28.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, Миколо Леонідовичу, це я просто рахую. Я ж приблизно від цих експертів, які за нас відповідають в Європейській комісії, за всі наші закони. Я приблизно знаю, коли ми там почнемо отримувати висновки, тому я просто намагаюся прикинути, коли у нас буде висновок, щоб у нас співпало просто, ну, наші терміни з їхніми.

Давайте 20 поставимо. Нормально?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Просто якби ми поставили 28, ми були певні, що ми точно це зробимо, що вони точно прийдуть, ці висновки, щоб потім нам це не переглядати.

КРАВЧУК Є.М. Але ж ми можемо потім комітетськими змінами, ми ж так робили дуже багато разів.

ПОТУРАЄВ М.Р. Зміни від комітету. Можемо, можемо. Але якщо ми внесемо їх...

КРАВЧУК Є.М. Тобто не хотілось би якісь транслювати сигнали, що ми затягуємо цей закон.

ПОТУРАЄВ М.Р. З іншого боку, Євгенія Михайлівна, ми ж все одно їх чекаємо. Ну давайте, я вважаю так, друзі, бачите, Микола Леонідович каже, що це можливо збільшити, я не бачу в цьому проблеми. Давайте збільшимо. Ну, єдине що, це місяць, колеги.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добре, давайте три тижні, 21 день.

ПОТУРАЄВ М.Р. 21 день. Я ставлю на голосування пропозицію Миколи Леонідовича Княжицького про збільшення терміну на подачу поправок до 21 дня. Отже, колеги, хто... Вибачте, це мені Сили спеціальних операцій телефонують. Можливо, щось потрібно.

Значить, колеги, хто за те, щоб підтримати пропозицію Миколи Леонідовича... Зараз, вибачте, друзі, це дійсно Сили спеціальних операцій, зараз, буквально хвилину.

Добре, друзі, ставлю на голосування пропозицію Миколи Леонідовича Княжицького про збільшення терміну подачі поправок до 21 дня. Отже, хто – за?

Потураєв – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Колеги, хто утримався?

КРАВЧУК Є.М. Кравчук утрималась.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Хто проти? Так, скільки у нас "за"?

БАБЕНКО В.О. Я ніби нарахував 5.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, добре. Значить, у нас 5 – за і 1 – утримався.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Не всі висловилися. Невідомо, чи хто – за, чи – не за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте тоді так, ви, будь ласка, підніміть стенограму, перерахуйте, бо якщо ми випали з кворуму, то, значить, тоді, можливо, повернемось до цього 25-го.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Це теж маленьке свідчення про те, наскільки ми готові до другого читання дослухатися до наших рекомендацій.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні, ні.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Гарне маленьке свідчення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Володимире, ми голосували ж, ви бачите, наша група в комітеті майже вся голосувала за цю пропозицію. Я думаю, що там просто секретаріат перерахує зараз і там воно вистачить. Давайте 25-го...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Перерахували. Мені написали – 8.

ПОТУРАЄВ М.Р. 8 – за і 1 – утримався. Ну, тоді у нас не вистачає. У нас кворум – 10. Так? Я правильно розумію? Добре, колеги.

БАБЕНКО В.О. Ні, у нас має бути більшість від присутніх.

ПОТУРАЄВ М.Р. А, більшість від присутніх? Ну, тоді рішення прийнято. Дякую.

Добре, значить, Віталію, ви нам повідомте там в п'ятницю, чи все у нас там гаразд. Я так розумію, що рішення по пропозиції Миколи Леонідовича прийнято. Просто скажете нам, якщо щось там...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане Микито, ще одне в мене процедурне зауваження.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Справа в тому, що законопроект, який включений до порядку денного, може бути відкликаний тільки за рішенням Верховної Ради. Тобто ми не можемо відкликати. Можемо пропонувати Верховній Раді відкликати. І Верховна Рада має за це голосувати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну Миколо Леонідовичу, я не зовсім з цим, мабуть, згоден. Давайте перевіримо це все. Ми збираємося в п'ятницю о 10-й.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я якраз цитую норму Регламенту. Я теж, може, з цим не згоден...

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну бачите, ні ви, ні я не є головами регламентного комітету, тому давайте перевіримо це все на п'ятницю.

БАБЕНКО В.О. Можна з цього приводу пару слів? *(не чути)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, колеги, я бачу, що проблеми вже зі зв'язком і з кворумом проблеми. Тому, колеги, я на цьому оголошую засідання комітету закритим.

КРАВЧУК Є.М. У нас коротенький закон вашого авторства ще. Давайте його просто проголосуємо. Це відтермінування норми по цій зовнішній рекламі.

ПОТУРАЄВ М.Р. А у нас кворум є?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Вже кворуму, кажуть, немає.

КРАВЧУК Є.М. Немає вже?

ПОТУРАЄВ М.Р. Я боюсь, що вже немає кворуму. Тому доведеться оголошувати...

КРАВЧУК Є.М. .На п'ятницю?

ПОТУРАЄВ М.Р. В п'ятницю, так, в п'ятницю. Бачите, кворуму немає. Можна перевірити, чи є кворум, колеги?

КРИЖАНОВСЬКА Ю.О. Є кворум у нас, є.

ПОТУРАЄВ М.Р. Кворум є? Тоді, колеги, дивіться, там така історія. Ми за це вже голосували, це відтермінування норм щодо розміщення реклами в історичних центрах міст. Там готується комплексне рішення, але воно ще не готове, на жаль. Тому там є велике прохання відтермінувати ще до нового року. Ну це ті самі 3 місяці.

Це у нас законопроект 7685. Я прошу його підтримати за основу і в цілому, якщо є згода. Ну ми за це вже голосували. І зала вже за це голосувала. Це для індустрії дуже важливо. Я прошу підтримати.

Хто за те, щоб підтримати 7685 за основу і в цілому?

Потураєв - за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук - за.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін - за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОЖКОВ О.В. Божков - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

СУШКО П.М. Сушко - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

Колеги, хто утримався?

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович - утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, бачу, утримався. Так.

Я так розумію, що пані Софія теж, якщо вона ще на зв'язку.

Колеги, скільки "за" подано?

БАБЕНКО В.О. У мене виходить 9, 3 - утримались.

ПОТУРАЄВ М.Р. 9 - за. 3 - утримались.

Рішення прийнято. Дякую, колеги.

На цьому засідання комітету оголошую закритим. До зустрічі в п'ятницю о 10-й годині.

До побачення.